Berenschot

RAPPORT

Onderzoek datalek gemeente Midden-Delfland

- Intern vertrouwelijk - 3 december 2025

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 ... 3

Inleiding ... 3

1.1 Aanleiding ... 3
1.2 Doelstelling ... 3
1.3 Uitvoering ... 4
1.4 Leeswijzer ... 5

Hoofdstuk 2 ... 7

Bevindingen ... 7

2.1 Beleidskader en interne richtlijnen ... 7
2.2 Bezwaarschriften AZC ... 9
2.3 Twee mogelijke datalekken: Sterappel-zaak en Woo-verzoek ... 23

Hoofdstuk 3 ... 36

Conclusie en aanbevelingen ... 36

3.1 Onderzoeksvraag 1 en 2 ... 36
3.2 Onderzoeksvraag 3 ... 38
3.3 Onderzoeksvraag 4 en 5 ... 38
3.4 Onderzoeksvraag 6 ... 39

Bijlage 1. Toetsingskader ... 41

1.1 Algemene beginselen voor behoorlijk bestuur ... 41
1.2 Wetgeving en (interne) richtlijnen ... 42
1.3 Samenwerking binnen de gemeente en de omgeving ... 50

Bijlage 2. Feitenrelaas ... 52

HOOFDSTUK 1

Inleiding

In dit hoofdstuk schetsen wij de aanleiding van het onderzoek, de wijze waarop het is uitgevoerd en een leeswijzer.

1.1 Aanleiding

Op maandag 28 juli 2025 zijn via de website van de gemeente Midden-Delfland persoonsgegevens van 132 inwoners openbaar gemaakt. Het betreft naam-, adres- en woonplaatsgegevens (NAW-gegevens) van personen die een bezwaarschrift hebben ingediend tegen het voornemen van het college om een omgevingsvergunning te verlenen aan het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) voor de realisatie van een tijdelijke opvanglocatie (AZC) in Den Hoorn. Deze persoonsgegevens waren opgenomen in een bijlage bij de raadsinformatiebrief van 28 juli 2025 betreffende het AZC met het advies van de bezwaarschriftencommissie, waarin een overzicht van bezwaarmakers was opgenomen. Tijdens de raadsvergadering van dinsdag 26 augustus 2025 heeft de raad unaniem een motie aangenomen, waarin zij tot het besluit zijn gekomen een extern onderzoek uit te laten voeren naar het desbetreffende datalek. Daarmee vervult de gemeenteraad de rol van formeel opdrachtgever van het onderzoek aan Berenschot. Namens de opdrachtgever vormden de zes fractievoorzitters de begeleidingscommissie.

Op donderdag 4 september 2025 heeft een overleg plaatsgevonden tussen Berenschot en de begeleidingscommissie waarin, naast het recente datalek, nog twee aanvullende casussen genoemd zijn die verband houden met het AZC, te weten:

1. Een mogelijk datalek op woensdag 4 juni 2025, waarbij in de zogeheten Sterappel-zaak persoonsgegevens van bezwaarmakers zouden zijn gedeeld met andere bezwaarmakers.
2. Een mogelijk datalek op dinsdag 19 december 2023, waarbij in het kader van een besluit op een verzoek op grond van de Wet open overheid persoonsgegevens van de voormalig burgemeester, waaronder diens woonadres, telefoonnummer en IBAN, aan derden zouden zijn verstrekt.

De drie casussen zijn gelijktijdig onderzocht en in de rapportage (het voorliggende document) op eenzelfde manier gepresenteerd.

1.2 Doelstelling

Het doel van het onderzoek is tweeledig: enerzijds om duidelijkheid te verkrijgen over het ontstaan van de vermeende datalekken en de stappen die door de ambtelijke organisatie en het college zijn ondernomen na ontdekking ervan. Anderzijds om aanbevelingen te formuleren voor het verkleinen van het risico op soortgelijke incidenten in de toekomst.

De onderzoeksvragen luiden als volgt:

- Wat zijn de oorzaken en omstandigheden waardoor de (mogelijke) datalekken hebben kunnen ontstaan?

- Hoe zijn de processen verlopen die hebben geleid tot de (mogelijke) datalekken? Hoe is de interne samenwerking verlopen?
- Welke interne processen en procedures zijn binnen de gemeente, dan wel wettelijk vastgelegd met betrekking tot persoonsgegevensbescherming, en zijn deze in de betreffende casussen doorlopen? Zo niet, waarom niet en met welke gevolgen?
- Hoe zijn de processen verlopen na het ontdekken van de (mogelijke) datalekken? Hoe is de interne samenwerking verlopen? Hoe is geacteerd richting betrokkenen (intern, inwoners, raad)?
- Welke interne processen en procedures zijn binnen de gemeente, dan wel wettelijk vastgelegd na het ontdekken van een datalek en zijn deze in de betreffende casussen doorlopen? Zo niet, waarom niet en met welke gevolgen?
- Welke lessen kan de gemeente trekken uit de onderzochte casussen, en welke verbeteringen zijn denkbaar teneinde dergelijke risico's adequater te beheersen?

1.3 Uitvoering

Het onderzoek is uitgevoerd in drie fasen. We lichten per fase toe welke activiteiten wij ondernomen hebben.

Fase 1. Voorbereiding

Startgesprek

Op donderdag 4 september 2025 heeft een startgesprek plaatsgevonden met de begeleidingscommissie. Tijdens dit overleg zijn de drie casussen, de onderzoeksvragen en het doel van het onderzoek besproken.

Informatieprotocol

In de voorbereidende fase is een informatieprotocol opgesteld, waarin staat beschreven hoe wordt omgegaan met de informatie die in het kader van het onderzoek aan ons is verstrekt. Deze is in concept voorgelegd aan de begeleidingscommissie. Het definitieve protocol is voorafgaand aan de gesprekken gedeeld met alle gesprekspartners.

Toetsingskader

Voorts is een toetsingskader opgesteld en voorgelegd aan de begeleidingscommissie. Dit kader bevat relevante passages uit de Algemene wet Bestuursrecht, de Gemeentewet, de Algemene Verordening Gegevensbescherming en Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, de handreiking '10 bestuurlijke principes voor informatiebeveiliging' en de Wet open overheid. Daarnaast zijn de volgende interne documenten geraadpleegd en (delen daarvan) vermeld: het 'Strategisch informatiebeveiligingssysteem gemeente Midden-Delfland 2023 – 2026', het 'Privacybeleid gemeente Midden-Delfland 2019' en het 'Proces afhandeling datalekken (2022)'. Het toetsingskader ondersteunt bij het duiden van de onderzoeksbevindingen en is opgenomen in bijlage 1.

Interviewlijst

Op basis van de eerste informatie die wij ontvingen van de opdrachtgever, is een lijst van betrokken personen/actoren opgesteld en voorgelegd aan de begeleidingscommissie ten behoeve van de interviews. Vervolgens hebben wij een interviewleidraad aan de hand van de onderzoeksvragen opgesteld.

Fase 2. Gegevensverzameling

Documentstudie

Op basis van de ontvangen documentatie, is een documentstudie uitgevoerd om te komen tot een overzichtelijk feitenrelaas van de drie casussen. Het feitenrelaas is naderhand aangevuld met bevindingen die voortkomen uit de gevoerde gesprekken en met documentatie die ons –op ons verzoek- door gesprekspartners is toegestuurd. Het feitenrelaas is opgenomen in bijlage 2.

Interviews

Ten behoeve van het onderzoek zijn acht personen uit zowel de ambtelijke als bestuurlijke organisatie van de gemeente Midden-Delfland geïnterviewd. Tijdens deze gesprekken is onder meer aan de gesprekspartners gevraagd bij welke casus(sen) zij betrokken waren en of zij hun ervaringen en perspectieven daarover kunnen delen. Zo nodig zijn zaken uit de interviews naderhand geverifieerd bij de eerder geïnterviewde personen.

Alle gesprekken zijn gevoerd door twee onderzoekers. Van elk gesprek is een zakelijk gespreksverslag op hoofdlijnen gemaakt en voorgelegd aan de gesprekspartners ter akkoord. Zij konden feitelijke onjuistheden corrigeren of een naschrift toevoegen. Van alle gesprekspartners is een reactie ontvangen. De gespreksverslagen zijn niet gedeeld met de opdrachtgever en maken geen onderdeel uit van de rapportage.

Fase 3. Analyse en rapportage

Delen eerste bevindingen gemeenteraad

Op donderdag 6 november jl. zijn de eerste beelden uit de documentstudie en gesprekken gedeeld met de begeleidingscommissie. Deze presentatie was gestructureerd aan de hand van de onderzoeksvragen. Tijdens de sessie had de begeleidingscommissie de mogelijkheid tot het stellen van vragen.

Conceptrapportage

Op basis van de documentstudie en gesprekken is een analyse gemaakt. De uitkomsten zijn vastgelegd in een conceptrapportage, waarin de resultaten van het onderzoek en de beantwoording van de onderzoeksvragen zijn opgenomen. De feitelijke, beschrijvende onderdelen van de rapportage zijn ter finale controle aan onze ambtelijke contactpersoon (de gemeentesecretaris) voorgelegd om te controleren op feitelijke onjuistheden. Waar nodig is de rapportage op basis daarvan aangepast. De ambtelijke contactpersoon heeft geen inhoudelijke inmenging in de rapportage (gehad).

Opleveren rapportage

De conceptrapportage is verstrekt aan de begeleidingscommissie. Aan de begeleidingscommissie is gevraagd of met de rapportage is voldaan aan de gegeven onderzoeksopdracht. Nadat de begeleidingscommissie dit bevestigend heeft geantwoord, hebben wij de rapportage definitief gemaakt. Verdere verspreiding van de rapportage is de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever.

1.4 Leeswijzer

Het rapport is als volgt opgebouwd:

- In hoofdstuk 2 worden de feitelijke bevindingen van het onderzoek gepresenteerd. De eerste paragraaf bevat een beschrijving en analyse van het beleidskader en de interne richtlijnen van de gemeente Midden-Delfland met betrekking tot informatiebeveiliging, privacy en de afhandeling van datalekken. Deze analyse is uitgevoerd in lijn met de onderzoeksvragen en afgezet tegen het wettelijk kader. Vervolgens worden de drie casussen besproken, waarbij per

casus eerst de feitelijke bevindingen worden weergegeven en daarna een analyse volgt op basis van de onderzoeksvragen en het toetsingskader.
- In hoofdstuk 3 geven wij antwoord op de zes geformuleerde onderzoeksvragen en geven wij aanbevelingen voor het verkleinen van het risico op soortgelijke incidenten in de toekomst.

HOOFDSTUK 2

Bevindingen

In dit hoofdstuk beschrijven wij de belangrijkste uitkomsten uit het onderzoek naar aanleiding van de drie vermeende datalekken. Allereerst beschrijven, en analyseren, wij in algemene zin welke interne processen en procedures binnen de gemeente van toepassing zijn, voortvloeiende uit relevante wetgeving met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens en de afhandeling van datalekken. Vervolgens worden in de daaropvolgende paragrafen de drie vermeende datalekken afzonderlijk behandeld, waarna per casus een analyse volgt in lijn met de onderzoeksvragen en het toetsingskader.

2.1 Beleidskader en interne richtlijnen

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is de Europese privacywet die sinds 25 mei 2018 van kracht is in alle lidstaten van de Europese Unie. De AVG heeft als doel:

- Bescherming van persoonsgegevens van natuurlijke personen.
- Meer controle voor burgers over hun eigen gegevens.
- Uniforme regels voor organisaties binnen de EU over hoe zij persoonsgegevens mogen verwerken.

De wet geldt voor zowel publieke als private organisaties en stelt strikte eisen aan:

- Rechtmatigheid van verwerking (alleen met een geldige grondslag, zoals toestemming of wettelijke verplichting).
- Transparantie (duidelijk informeren over wat met gegevens gebeurt).
- Beveiliging (passende technische en organisatorische maatregelen).
- Rechten van betrokkenen, zoals inzage, correctie, verwijdering en dataportabiliteit.
- Meldplicht datalekken (binnen 72 uur aan de toezichthouder en soms ook aan betrokkenen).

De AVG vormt derhalve de basis voor regelgeving rondom verzameling en het gebruik van persoonsgegevens. De Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG) is de Nederlandse wet die sinds 25 mei 2018 de Europese privacywet AVG aanvult en concretiseert voor Nederland. De AVG en UAVG gelden volledig voor gemeentelijke organisaties en leggen hun specifieke verplichtingen op, omdat gemeenten veel persoonsgegevens verwerken bij het uitvoeren van hun wettelijke taken (zoals de Basisregistratie Personen (BRP)). Het college van burgemeester en wethouders is verwerkingsverantwoordelijke voor alle gemeentelijke verwerkingen van persoonsgegevens en moet “in control” zijn over naleving van de AVG.

De gemeente Midden-Delfland heeft diverse beleidsdocumenten opgesteld om te voldoen aan de eisen die voortvloeien uit de AVG en aan de normen voor informatieveiligheid. Dit betreffen:

- **Strategisch Informatiebeveiligingsbeleid 2023–2026**

  Dit document vormt het kader voor informatieveiligheid en is gebaseerd op internationale normen (NEN-ISO/IEC 27001 en 27002), de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en de tien principes voor informatiebeveiliging van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Het beleid beschrijft strategische doelen zoals risicomanagement, bescherming van persoonsgegevens, incidentrespons en continue verbetering via de PDCA-cyclus. Het document houdt rekening met actuele ontwikkelingen zoals BIO 2.0, NIS2 en ENSIA-verantwoording. Rollen en verantwoordelijkheden zijn duidelijk belegd bij het college, directieteam, Chief Information Security Officer (CISO), Chief Information Officer (CIO), Functionaris voor Gegevensbescherming (FG) en lijnmanagement. Hiermee voldoet het beleid grotendeels aan de eisen van artikel 24 en 32 van de AVG (verantwoordingsplicht en beveiliging).

- **Privacybeleid gemeente Midden-Delfland (2019)**

  Dit beleid richt zich op de verwerking van persoonsgegevens en legt de uitgangspunten van de AVG vast. Het beleid benoemt expliciet de toepasselijke wetgeving (AVG en UAVG) en legt duidelijke uitgangspunten vast, zoals rechtmatigheid, doelbinding, minimale gegevensverwerking en beveiliging. Ook de organisatorische structuur is uitgewerkt: rollen zoals de FG, Privacy Officer (PO) en Privacy Ambassadeurs (PA's) zijn helder omschreven, inclusief hun taken en bevoegdheden. Dit draagt bij aan een duidelijke governance rondom privacy. Daarnaast bevat het beleid bepalingen over het register van verwerkingen, *privacy by design* en *privacy by default*, en de verplichting tot het uitvoeren van DPIA's bij hoog-risico verwerkingen. Ook de rechten van betrokkenen worden uitgebreid behandeld, inclusief termijnen en procedures voor inzage, correctie, verwijdering en dataportabiliteit. Dit sluit nauw aan bij de artikelen 12 tot en met 23 van de AVG. Voorts bestaat aandacht voor bewustwording en training, wat essentieel is voor een privacybewuste organisatie. Aandachtspunt is dat het document dateert uit 2019. Inmiddels is het 'Privacybeleid gemeente Midden-Delfland 2025' vastgesteld. Dit beleid was echter nog niet van kracht ten tijde van de drie onderzochte casussen, waardoor wij ons in het onderzoek richten en baseren op de versie uit 2019.

- **Proces afhandeling datalekken (2022)**

  Het document 'Proces afhandeling datalekken' (2022) geeft een gedetailleerde beschrijving van de stappen die moeten worden genomen bij een datalek: van constatering en melding tot beoordeling, escalatie en registratie. Het proces maakt onderscheid tussen meldplicht aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en aan betrokkenen, op basis van het risico voor hun rechten en vrijheden. Ook bestaat aandacht voor interne communicatie en bewustwording, en worden escalatiestappen naar bestuurlijke niveaus benoemd. Dit sluit goed aan bij de artikelen 33 en 34 van de AVG. De wettelijke termijn van 72 uur voor melding aan de AP wordt daarbij echter niet expliciet genoemd.

In het toetsingskader (zie bijlage 1) staan de relevante artikelen, bepalingen en rollen uitgebreider beschreven en weergegeven.

Uit de gesprekken blijkt dat de in het privacybeleid beschreven rollen, zoals de FG, de PO en de PA, daadwerkelijk zijn ingevuld binnen de organisatie. De FG en de PO hebben periodiek overleg met elkaar en daarnaast zijn er periodieke overleggen tussen de FG, de PO en de verschillende PA's. Deze structuur sluit aan bij artikel 37 tot en met 39 AVG, waarin toezicht en advisering door de FG zijn geregeld.

Daarnaast is binnen de gemeente een register van verwerkingen ingericht, conform artikel 30 AVG. Dit register bevat een overzicht van alle verwerkingen van persoonsgegevens. Het beheer van dit register ligt bij de PO, terwijl de FG toezicht houdt op de volledigheid en rechtmatigheid van de opgenomen processen. Uit het onderzoek blijkt dat de verwerking van persoonsgegevens ten aanzien van 'Vergaderstukken Raad' (waar de raadsinformatiebrief onder valt) en de 'Werkzaamheden Bezwaarschriftencommissie' staan geregistreerd in het register van verwerkingen. In het register van verwerkingen ontbreekt echter het proces inzake de Wet Open Overheid (Woo). Alleen de verouderde processen inzake de verzoeken met betrekking tot de, voormalige, Wet Openbaarheid Bestuur (Wob) en de Wet hergebruik van overheidsinformatie (Who) staan beschreven.

Tevens is een register van datalekken ingericht, waarin zowel meldingsplichtige als niet-meldingsplichtige incidenten worden vastgelegd, inclusief de gemaakte afwegingen. Dit sluit aan bij de verplichtingen uit artikel 33 en 34 AVG en draagt bij aan de aantoonbaarheid van naleving.

Tot slot is binnen de organisatie structureel aandacht voor bewustwording op het gebied van gegevensbescherming en informatieveiligheid. Regelmatig worden berichten en informatie over privacy en beveiliging geplaatst op het intranet en via interne e-mailcommunicatie. Voorts worden diverse bewustwordingsactiviteiten georganiseerd, waarbij de organisatie samenwerkt met een externe partij om deze activiteiten vorm te geven. Hiermee wordt invulling gegeven aan de verplichting uit artikel 24 AVG om passende organisatorische maatregelen te treffen.

De afgelopen jaren zijn onder meer de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Nanolearnings: acht korte e-learningmodules met informatie over privacy en informatieveiligheid, waaronder het melden van incidenten, zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens en de inzet van AI.
- Social Hack Training: een interactieve training waarin medewerkers leren hoe sociale engineering werkt en hoe zij zich hiertegen kunnen beschermen.
- Keynote AI: een sessie waarin medewerkers inzicht krijgen in de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van kunstmatige intelligentie en de bijbehorende risico's.
- Virtuele awareness game 'Heel Holland Hackt': een spel waarin medewerkers op een laagdrempelige manier kennismaken met hacktechnieken en de gevolgen van datalekken.

2.2 Bezwaarschriften AZC

Op 18 december 2024 dient het COA een aanvraag in bij de gemeente Midden-Delfland voor een omgevingsvergunning voor de realisatie van een tijdelijke asielopvanglocatie in Den Hoorn. Op 12 februari 2025 verleent het college van burgemeester en wethouders deze vergunning. De deadline voor het indienen van bezwaar tegen het collegebesluit is 26 maart 2025.

Op 22 mei 2025 volgt een raadsinformatiebrief (RIB) waarin de voortgang van de realisatie van het AZC in Den Hoorn omschreven is. Een RIB is een formele schriftelijke brief van het college aan de gemeenteraad met als doel de raad te informeren over een bepaald onderwerp. Het betreft geen besluitstuk, vraagt ook geen besluit van de raad en is puur informerend. De RIB kondigt aan dat 133 bezwaren zijn ingediend en dat de ingediende bezwaren geen opschortende werking hebben voor de werkzaamheden van het COA:

> *'Geachte raadsleden,*
>
> *U leest in deze raadsinformatiebrief over de voortgang van de realisatie van het AZC in Den Hoorn.*
>
> ***1. Aanvraag omgevingsvergunning***
> *Op 12 februari 2025 is de omgevingsvergunning verleend op de aanvraag omgevingsvergunning van het COA van 18 december 2024 voor het realiseren van de tijdelijke opvanglocatie in Den Hoorn.*

Belanghebbenden konden tot en met 26 maart 2025, bezwaar indienen tegen dit besluit. Er zijn 133 bezwaren ingediend. De hoorzitting van de bezwaarschriftencommissie is op 27 mei 2025. De bezwaarmakers zijn hiervoor uitgenodigd.
(…)

4. Start werkzaamheden COA
Op dit moment treft de aannemer van het COA voorbereidingen voor de feitelijke bouw van het AZC. Omdat de omgevingsvergunning is verleend, kunnen de werkzaamheden worden gestart. De ingediende bezwaren hebben geen opschortende werking. Het COA hoeft daarom de afhandeling van de eventuele ingediende bezwaren niet af te wachten. Zodra zij deze voorbereidingen hebben afgerond, starten zij waarschijnlijk met de bouw. De bouw van het AZC neemt drie maanden in beslag. Daarna heeft het COA twee weken nodig om het AZC in te richten en één week voor het inhuizen van de bewoners van het AZC.

(…)

Met vriendelijke groet,
College van burgemeester en wethouders,
[Gemeentesecretaris] [Burgemeester]'

Op 23 juni 2025 brengt de bezwaarschriftencommissie een advies uit inzake de bezwaren tegen de verleende omgevingsvergunning. Op 15 juli 2025 volgt een collegevoorstel van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) coördinator[1], waarin het advies van de bezwaarschriftencommissie uiteengezet is en advies is gegeven over de uit te werken beslispunten in de beslissing op bezwaar (BOB) van het college.

Op dit advies is tijdens de collegevergadering van 22 juli 2025 een besluit genomen. Ten behoeve van de korte doorlooptijd richting het reces, is besloten dat op donderdag 24 juli 2025 de BOB aan de bezwaarmakers zou worden verstuurd. In de collegevergadering van 22 juli 2025 is tevens besloten dat maandag 28 juli 2025 de raad direct geïnformeerd dient te worden over de BOB. Daarvoor moesten de beide processen (RIB en BOB) simultaan doorlopen worden. Uit het onderzoek blijkt dat de gemeenteraad periodiek (doorgaans eens per maand of eens per twee maanden) via een RIB wordt geïnformeerd over de voortgang van de opvanglocatie. De afdelingsdirecteur Samenleving & Dienstverlening is hiervoor ambtelijk opdrachtgever, waarbij het team Communicatie en het team Juridische Zaken ook betrokken zijn. De eerstvolgende reguliere RIB stond pas voor september 2025 gepland. Uit de gevoerde gesprekken komt naar voren dat het college van oordeel was dat dit te lang zou duren om de raad adequaat te informeren, mede gezien de actualiteit en de politieke gevoeligheid van het onderwerp. Het college maakte de inschatting dat de raad tijdig en volledig op de hoogte moest worden gebracht van de BOB. Daarom is ervoor gekozen een extra RIB uit te brengen, waarin de raad integraal werd geïnformeerd over de BOB.

In dezelfde collegevergadering is verder besproken hoe deze extra RIB vorm moest krijgen. Het college is tot het besluit gekomen dat in de brief de BOB, inzake de verleende omgevingsvergunning aan het COA ten behoeve van het AZC in Den Hoorn wordt toegelicht, vergezeld van een aantal bijlagen, waaronder het advies van de bezwaarschiftencommissie. Binnen het college is expliciet stilgestaan bij het feit dat de raad een omvangrijk aantal bijlagen zou ontvangen, maar ook dat enkele fracties hier hoogstwaarschijnlijk behoefte aan zouden hebben. De inschatting was dat, indien de bijlagen niet zouden worden meegezonden, de raad hier alsnog om zou verzoeken. Om die reden heeft het college zorgvuldig afgewogen dat alle bijlagen die aan het collegeadvies waren gehecht ook aan de raad zouden worden verstrekt, zodat geen indruk zou ontstaan dat informatie werd achtergehouden. Daarnaast begrijpen wij uit de gesprekken dat de gemeentesecretaris op verzoek van het college de RIB al grotendeels had uitgewerkt op basis van de bespreking in het college van 15 juli 2025. Normaliter wordt een RIB opgesteld door de inhoudelijk verantwoordelijke vakafdeling. In dit geval zou dat het team Vergunning, Toezicht en Handhaving (VTH) zijn, gezien hun

[1] De Wabo coördinator betreft de vergunningverlener van de gemeente Midden-Delfland.

verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de BOB-procedure. Uit het onderzoek blijkt echter dat het team VTH niet eerder een RIB heeft opgesteld, mede omdat het ongebruikelijk is dat de gemeenteraad via een RIB wordt geïnformeerd over de afhandeling van bezwaarschriften: dit is geen vast onderdeel van het reguliere proces en vormt geen structurele informatieplicht richting de raad. Daarnaast was het team VTH nog volop bezig met de afronding van de BOB-procedure. Hierdoor was hoe dan ook onvoldoende capaciteit beschikbaar om parallel een RIB op te stellen. Deze combinatie van omstandigheden heeft ertoe geleid dat de gemeentesecretaris het initiatief heeft genomen de RIB zelf op te stellen en tot een bestuurlijk verantwoord geheel te brengen, zodat het college de raad tijdig kon informeren. Ten behoeve van de inhoudelijke afstemming heeft overleg plaatsgevonden tussen de gemeentesecretaris en de verantwoordelijke behandelend ambtenaar van het team VTH.

2.2.1 Gebruik zaaksysteem

Uit het onderzoek blijkt dat de gemeente gebruik maakt van een zogeheten zaaksysteem. Een zaaksysteem (ook wel zaakgericht werken-systeem) is een digitaal systeem dat de gemeente gebruikt om alle soorten aanvragen, meldingen, bezwaren, vergunningen en interne processen te registreren, te volgen en te archiveren als ‘zaken’. Uit de gesprekken volgt dat het systeem functionaliteiten biedt voor het toewijzen van autorisaties, waardoor specifieke onderdelen van het zaaksysteem kunnen worden afgeschermd. Voorts volgt uit de gesprekken dat team VTH daarnaast separaat gebruik maakt van hun eigen zaaksysteem, te weten: *RX Mission. RX Mission* wordt uitsluitend gebruikt voor de bezwaarschriftenprocedure en bevat de stukken die hiervoor relevant en noodzakelijk zijn ten aanzien van hun eigen proces.

2.2.1.1 Proces team VTH inzake BOB

In juli 2025 levert team VTH de documenten aan vanuit *RX Mission* die voor het college nodig zijn om het uiteindelijk besluit te nemen naar aanleiding van onder meer het advies van de bezwaarschriftencommissie. Via de afdeling Documentaire Informatievoorziening (DIV) zijn de documenten toegevoegd aan het algemene zaaksysteem, waarbij de documenten uitsluitend toegankelijk waren voor het college, zodat het college toegang had tot de relevante documentatie. Deze documentatie bevat onder meer het integrale advies van de bezwaarschriftencommissie inclusief de NAW-gegevens van alle bezwaarmakers. Het is gebruikelijk dat het college toegang heeft tot het volledige dossier teneinde tot een gedegen en zorgvuldig besluit te kunnen komen op basis van alle beschikbare informatie, waaronder het toetsen van de ontvankelijkheid. Nadat het college op 22 juli 2025 tot een besluit is gekomen, zijn de verscheidene BOB’s op 24 juli 2025 verzonden aangetekend, gestempeld en verstuurd via DIV naar alle bezwaarmakers. Uit de gesprekken blijkt dat door het college is besloten, gezien de gevoeligheid van het dossier, de BOB’s te anonimiseren en de bezwaarmakers dus niet de NAW-gegevens van de andere bezwaarmakers te tonen. Hiertoe heeft het team VTH het advies van de bezwaarschriftencommissie geanonimiseerd, waardoor alle NAW-gegevens waren zwartgelakt. Deze versie is toegevoegd aan *RX Mission.* Een extern bureau is daarnaast ingeschakeld voor de verdere verwerking van de publicatie. Het door de gemeente aangeleverde, geanonimiseerde besluit is door het externe bureau een week later op 4 augustus 2025 gepubliceerd op de website www.gemeenteblad.nl. Dit is het platform waarop officiële bekendmakingen van gemeenten worden geplaatst. Tot slot is het geanonimiseerd besluit eveneens op 29 juli 2025 op de website van de gemeente geplaatst. Het publiceren van een BOB op de gemeentelijke website behoort evenzo niet tot de standaardprocedure. Door het college is echter besloten de BOB te publiceren op de gemeentelijke website om zodoende proactief aanvullende vragen ten aanzien van dit proces te ondervangen die anders, naar verwachting, bij het Klant Contact Centrum (KCC) zouden binnenkomen.

2.2.1.2 Proces RIB

In lijn met het, zoals uit de gesprekken gebleken, reguliere RIB-proces is het de standaardwerkwijze dat de vakafdeling die inhoudelijk betrokken is bij het onderwerp waarover de raad wordt geïnformeerd, verantwoordelijk is voor het opstellen van de RIB, waarbij de vakafdeling zorgdraagt voor de correcte afhandeling via het zaaksysteem. Daarbij wordt in de meeste gevallen het team communicatie betrokken om de inhoud en vormgeving van de RIB te ondersteunen.

In het onderhavige geval is het, zoals eerder aangegeven, echter de gemeentesecretaris die de RIB heeft opgesteld. De gemeentesecretaris heeft de RIB zelf opgesteld en geüpload in het zaaksysteem, waarna het college de brief via het zaaksysteem heeft vastgesteld middels de daarvoor gehanteerde workflow. Nadat het college de brief had vastgesteld, heeft de gemeentesecretaris gezorgd voor de verdere afhandeling. In de regel gebeurt dat, zoals gezegd, door de inhoudelijk betrokken ambtenaar en is het team communicatie in het proces betrokken. In dit geval heeft de gemeentesecretaris zelf de brief aan de raad geprint en ondertekend. Daarna heeft de burgemeester de brief ondertekend. Vervolgens scant DIV de RIB in, voegt deze toe aan het centrale zaaksysteem en sturen de ondertekende brief via het zaaksysteem naar de griffier.

In het verlengde van bovenstaand proces, stuurt de gemeentesecretaris om 12:36 uur een e-mail naar de plaatsvervangend griffier (de griffier was niet aanwezig in die periode). In de e-mail kondigt de gemeentesecretaris aan dat het college heeft besloten de bezwaarmakers en de raad te informeren. Hij geeft aan dat de (ondertekende) documenten inzake de RIB en BOB, via het zaaksysteem, onderweg zijn naar de plaatsvervangend griffier. De e-mail bevat naast de RIB de vijf bijlagen die in het college zijn behandeld:

- Bijlage 1: de BOB ten aanzien van de vergunninghouder.
- Bijlage 2: de BOB ten aanzien van de ontvankelijke groep bezwaarmakers.
- Bijlage 3: de BOB ten aanzien van de niet ontvankelijke groep bezwaarmakers.
- Bijlage 4: het vergunningenbesluit aan het COA.
- Bijlage 5: het advies van de bezwaarschriftencommissie.

Bijlage 5 betreft het integrale advies van de bezwaarschriftencommissie inclusief de NAW-gegevens van 132 bezwaarmakers (een van de bezwaarmakers zou gedurende het proces zijn overleden).

In de gesprekken is naar voren gekomen dat deze e-mail is gestuurd door de gemeentesecretaris, omdat hij de week daarna zelf met verlof ging. De gemeentesecretaris was zich er in deze specifieke situatie niet bewust van dat de bijlage met het advies van de bezwaarcommissie (bijlage 5) NAW-gegevens bevatte:

> *'Beste* [plaatsvervangend griffier] *(cc* [griffier]*),*
>
> *Deze week worden de beslissingen op bezwaar verstuurd naar de indieners van bezwaren op de omgevingsvergunning die het COA kreeg.*
>
> *Het college wil graag eerst de bezwaarmakers informeren en daarna de raad. Kun jij dus niet eerder dan deze vrijdag (maar volgende week is ook goed) de relevante stukken naar de raad zenden?*
>
> *In deze mail tref je de 5 bijlagen aan.*
>
> *De brief zelf, die zit zonder ondertekening bij deze mail, komt ondertekend naar je toe. Dat zal via DIV gaan. Wil je aub die brief afwachten alvorens je het geheel aan de raad aanbiedt?*
>
> *Met vriendelijke groet,*
>
> [Gemeentesecretaris]'

Op maandag 28 juli 2025 krijgt de plaatsvervangend griffier een melding dat de RIB ondertekend klaarstond in het zaaksysteem. Uit de gesprekken is gebleken dat de plaatsvervangend griffier er niet in slaagde de vijf bijbehorende bijlagen in het zaaksysteem te vinden. Dit had mogelijk te maken

met het feit dat het registratienummer in het zaaksysteem van de RIB niet correspondeerde met de stukken ten aanzien van de BOB.

De plaatsvervangend griffier voegt vervolgens zelf de vijf bijlagen toe aan het zaaksysteem die hij heeft ontvangen via de e-mail van de gemeentesecretaris (dus inclusief 'bijlage 5' met daarin de NAW-gegevens van 132 bezwaarmakers). De stukken zijn vervolgens doorgezet naar iBabs om 10:38 uur. Om 11:18 uur is de RIB met de vijf bijlagen gepubliceerd in iBabs op Lijst A van de gemeenteraad voor de vergadering van 23 september 2025. Op dinsdag 29 juli 2025 constateerde de plaatsvervangend griffier dat de RIB met de vijf bijlagen nog niet was gepubliceerd in de publieksportal, waardoor de stukken wel openbaar waren, maar beperkt vindbaar. Dit vergde vanuit de plaatsvervangend griffier een dubbele handeling in iBabs welke op dinsdagochtend om 08:50 uur is hersteld. De RIB met de vijf bijlagen is daarmee toegevoegd aan de gemeentelijke website onder de categorie 'Raadsinfobrieven'. Uit de gesprekken blijkt dat deze categorie voornamelijk door inwoners en ander geïnteresseerden wordt geraadpleegd en om die reden een bepaalde nieuwswaarde draagt.

2.2.2 Melding datalek

Op 30 juli 2025 om 12:52 uur stuurt een ambtenaar van team Communicatie een e-mail naar de abonnees van de nieuwsbrief rondom het AZC dossier. In de e-mail wordt een update gegeven over het genomen collegebesluit op het advies van de bezwaarschriftencommissie van 23 juni 2025. Daarnaast wordt middels een hyperlink verwezen naar iBabs, waarop de stukken die ochtend zijn gepubliceerd door de plaatsvervangend griffier:

> *'Beste lezer,*
>
> *Hierbij ontvangt u van ons weer een update over het toekomstige AZC in Den Hoorn.*
>
> ***Besluit over bezwaren bouw AZC***
>
> *De adviescommissie bezwaarschriften heeft advies uitgebracht over 133 bezwaren op de verleende omgevingsvergunning voor het realiseren van een tijdelijke opvanglocatie (AZC) door het COA. Op basis van dit advies heeft het college van Midden-Delfland beslissingen op de bezwaren genomen. Het nieuwe besluit houdt in dat het verlenen van de vergunning in stand blijft maar dat de motivering waar nodig wordt verbeterd en er diverse zaken zolen onderzoeksrapporten worden toegevoegd. Dit besluit is vrijdag 22 juni aan de gemeenteraad voorgelegd. U kunt de raadsbrief met bijlagen vinden op onze website: Beslissing op bezwaarschriften omgevingsvergunning AZC middendelfland – iBabs Publieksportaal*
> *De bezwaarmakers hebben wij via een brief geïnformeerd over het advies en het besluit.*
>
> *(…)*
>
> *Tot zover onze update over het AZC in Den Hoorn.*
>
> *Met hartelijke groet,*
>
> *Projectteam AZC Den Hoorn'*

Om 14:30 uur ontvangt het team Communicatie een reactie op de e-mail die gestuurd is aan de abonnees van de nieuwsbrief. De ontvanger van de e-mail constateert middels de iBabs hyperlink naar het advies van de bezwaarschriftencommissie dat de NAW-gegevens van alle bezwaarmakers openbaar zijn gemaakt:

> *Beste heer/mevrouw,*
>
> *Via de link die u hieronder deelt is het advies beschikbaar van de bezwaarschriftencommissie. In dit advies zijn **alle NAW-gegevens zichtbaar van alle bezwaarmakers.** Dit is onacceptabel, ik verzoek u dan ook dringend om dit datalek per ommegaande te corrigeren en alle persoons gegevens onzichtbaar te maken. Dit is hoogst onzorgvuldig en bijzonder ongelukkig in dit dossier. Het gaat om volledig NAW-gegevens in de context van het maken van bezwaar tegen een AZC. Hoe heeft u dit datalek over het hoofd kunnen zien? Het gaat nota ben om meer dan 130 namen en adressen van de bezwaarmakers. Daarbij constateer ik dat dit document al verspreid wordt in meerdere whatsapp-groepen, waardoor de omvang en impact van dit datalek aanzienlijk is. Wederom een hele flinke deuk in het vertrouwen in Gemeente Midden-Delfland.*

Graag hoor ik zo snel mogelijk hoe u dit oplost en hoe u deze fout in de toekomst voorkomt, want dit is niet de eerste keer. Daarbij ontvang ik ook graag een bevestiging dat u dit datalek conform AVG meldt (bij AP) en afhandelt.

Met vriendelijke groet,

[afzender]'

Uit het onderzoek is duidelijk geworden dat bijlage 5 (het advies van de bezwaarschriftencommissie) NAW-gegevens bevatte. De overige bijlagen bevatten geen persoonsgegevens.

2.2.3 Processen na het datalek

In gesprekken is naar voren gekomen dat direct na de e-mail van 14:30 uur, de ambtenaar van het team Communicatie de e-mail doorstuurt naar de PO en de afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering (tevens loco-gemeentesecretaris; de gemeentesecretaris was inmiddels met verlof) van de gemeente. De PO neemt contact op met de plaatsvervangend griffier met het verzoek de desbetreffende bijlage met openbare NAW-gegevens te verwijderen uit iBabs. De afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering en de ambtenaar van het team Communicatie hebben in deze periode ook de burgemeester op de hoogte gebracht. Uit gesprekken komt naar voren dat de burgemeester hen onder meer heeft geïnstrueerd direct het datalek te dichten, te ondersteunen in de crisiscommunicatie, intern onderzoek op te zetten en de raad te informeren. Die middag staat de burgemeester de regionale media Omroep West te woord en verschijnt een eerste nieuwsbericht op de lokale omroep WOS[2].

Om 15:05 uur verwijdert de plaatsvervangend griffier de bijlage uit iBabs en voegt om 15:24 uur een geanonimiseerde versie, opgevraagd bij team VTH, aan de raadsagenda en RIB toe. Einde van de middag zijn de PO, afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering, FG en een ambtenaar van het team Communicatie tot de conclusie gekomen dat het datalek gemeld zal worden bij de AP. De keuze om te melden is voortgekomen uit de weging van een aantal criteria, namelijk het aantal betrokkenen bij het datalek, de duur van de openbaarheid van de NAW-gegevens, en de gevoeligheid van de gegevens rondom het desbetreffende dossier. Om 19:42 uur informeert het college de gemeenteraad en burgercommissieleden per e-mail over het datalek:

'BERICHT NAMENS HET COLLEGE VOOR LEDEN GEMEENTERAAD EN BURGERCOMMISSIELEDEN

Persoonsgegevens tijdelijk zichtbaar via website gemeente

Op maandag 28 juli zijn via de website van de gemeente Midden-Delfland per ongeluk persoonsgegevens van 133 inwoners openbaar gemaakt. Het ging om naam, adres en woonplaats van personen die een bezwaarschrift hebben ingediend. Deze gegevens waren opgenomen in een bijlage bij een bericht aan de gemeenteraad.

Wat hebben we gedaan?

Zodra de fout werd ontdekt, is de bijlage op dinsdag 29 juli direct verwijderd. De informatie is vervolgens vervangen door een geanonimiseerde versie.

Informatie aan betrokkenen

Wij realiseren ons dat dit een inbreuk is op de privacy van de betrokken inwoners. Zij krijgen deze week een brief met uitleg over wat er is gebeurd en welke stappen zijn genomen.

Melding bij de Autoriteit Persoonsgegevens

[2] Omroep WOS is de lokale omroep voor de gemeenten Westland, Midden-Delfland, Maassluis en deelgemeente Hoek van Holland.

De gemeente meldt het voorval bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Zij zoekt uit of er sprake is van een datalek.

Het (onbedoeld) openbaar maken van persoonsgegevens is in strijd met het gemeentelijk beleid en het gevolg van een menselijke fout. De gemeente betreurt deze situatie.'

Op Intranet is die middag (op 30 juli 2025) een bericht geplaatst over het datalek, waarin expliciet ambtenaren bedankt worden voor hun inzet:

'Beste collega,

Per ongeluk zijn er tijdelijk persoonsgegevens openbaar gemaakt via onze website. Wij informeren je hierover omdat het belangrijk is dat je weet wat er is gebeurd en hoe snel en zorgvuldig we dit gezamenlijk hebben opgepakt.

Wat is er gebeurd?

Op 28 juli is de raad geïnformeerd over het AZC-dossier. Bij die (digitale) informatiebrief zat ook een beslissing op bezwaar, met een advies van de bezwaarschriftencommissie. In een bijlage daarvan stonden de naam, adres en woonplaats van 133 bezwaarmakers. Die informatie kwam via iBabs op onze website terecht – en dat had niet mogen gebeuren.

Wat hebben we gedaan?

Zodra de fout werd ontdekt (29 juli), is de bijlage direct verwijderd en daarna vervangen door een geanonimiseerde versie. We hebben het gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Zij bekijken of het formeel een datalek is. In elk geval is het een inbreuk op de privacy, en dat nemen we serieus.

De betrokken inwoners ontvangen deze week een brief. Ook de raad is geïnformeerd en er staat een bericht op onze website. Daarnaast hebben we zelf de media benaderd om de regie te houden.

We balen hiervan – en we pakken het goed op

Dit is pijnlijk, zeker in een gevoelig dossier als dit. Iedereen die hierbij betrokken is, voelt dat. Tegelijk is er snel en met volle inzet gehandeld. Meerdere collega's hebben hun werk laten vallen om dit op te lossen. Daarom in ieder geval dank aan:

(…)

Mocht je een vraag krijgen van omwonenden, collega's, etc, dan kun je bovenstaande lijn aanhouden. Als je meer nodig hebt en behoefte aan afstemming neem dan even contact op met team communicatie via communicatie@middendelfland.nl.

De kleine hoekjes…

Een (per) ongelukje zit in een klein hoekje en heeft soms best forse gevolgen. We maken nou eenmaal fouten. Goed dus dat je stil blijft staan met hoe je informatie aanbiedt en dat deze juist in Zaaksysteem staat. En top dat we dit gezamenlijk zo oplossen.

Namens DT een hartelijke groet'

Die avond verschijnt om 19:52 uur ook informatie op de gemeentelijke website over het geconstateerde datalek, waarin uitleg wordt gegeven over de situatie en wordt verzocht het document te verwijderen als deze in tussentijds gedownload is:

'Op maandag 28 juli zijn via de website van de gemeente Midden-Delfland per ongeluk persoonsgegevens van 133 inwoners openbaar gemaakt. Het ging om naam, adres en woonplaats van personen die een bezwaarschrift hebben ingediend. Deze gegevens waren opgenomen in een bijlage bij een bericht aan de gemeenteraad.

Informatie aan betrokkenen

Wij realiseren ons dat dit een inbreuk is op de privacy van de betrokken inwoners. Zij hebben inmiddels een brief ontvangen met uitleg over wat er is gebeurd en welke stappen zijn genomen.

Wat hebben we gedaan?

Zodra de fout werd ontdekt, is de bijlage op dinsdag 29 juli direct verwijderd. De informatie is vervolgens vervangen door een geanonimiseerde versie. Mogelijk is het document in de tussentijd gedownload. Wij vragen iedereen die dit document heeft opgeslagen, om het te verwijderen. Deel de informatie niet. Het verspreiden van persoonsgegevens kan schadelijk zijn voor de betrokken inwoners.

Melding bij de Autoriteit Persoonsgegevens

De gemeente heeft het voorval gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Zij zoekt uit of er sprake is van een datalek.

Het (onbedoeld) openbaar maken van persoonsgegevens is in strijd met het gemeentelijk beleid en het gevolg van een menselijke fout. De gemeente betreurt deze situatie.'

In de nacht van 29 op 30 juli 2025 om 01:37 uur meldt de PO het datalek formeel bij de AP via het daartoe behorend formulier. In de melding aan de AP heeft de PO aangegeven dat de gelekte gegevens, geen *bijzondere persoonsgegevens*[3] betreffen. De reden hiervoor is dat de individuele, integrale bezwaarschriften niet zijn gedeeld en dat de strekking van de bezwaren bovendien niet herleidbaar is tot specifieke bezwaarmakers. Mede op basis hiervan hebben de PO en de FG in gezamenlijkheid geconcludeerd dat in dit geval geen sprake was van bijzondere persoonsgegevens. Een reactie van de AP op de melding is vervolgens uitgebleven. Indien de AP niet op de melding reageert, betekent dit dat de melding correct is gedaan, de AP geen aanvullende vragen heeft en dat de AP geen aanleiding ziet een vervolgonderzoek in te stellen naar het betreffende datalek. Op 30 juli 2025 om 07:03 uur stuurt de afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering/loco-gemeentesecretaris een eerste reactie naar de melder van het datalek:

'*Beste* [naam]*,*

Je hebt helemaal gelijk. Dit is een fout geweest, wij balen daar enorm van. Na jouw melding is direct de betreffende bijlage verwijderd en heeft de plv griffier deze bijlage daarna vervangen door de geanonimiseerde versie. Het incident zelf is in behandeling bij onze privacy officer. Hij heeft gisteren voor de zekerheid ook een melding gedaan bij de autoriteit persoonsgegevens. Alle betrokkenen ontvangen van ons een brief met daarin wat er is gebeurd en uiteraard onze excuses. Gisteravond hebben we het college en de raad geïnformeerd en ook informatie op onze website geplaatst.

Dank voor je oplettendheid en dat je ons attendeerde hierop. Een collega van communicatie heeft na jouw mail meteen gehandeld en de juiste collega's geïnformeerd zodat we de bijlage snel konden verwijderen.

Hartelijke groet, [afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering/loco-gemeentesecretaris]'

Op 30 juli 2025 stellen ambtenaren van het team Communicatie samen met het team VTH een brief op richting betrokkenen. Om 19:42 uur volgt een e-mail van de melder op de reactie van de afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering/loco-gemeentesecretaris. In deze e-mail benoemt de melder dat

[3] Bijzondere persoonsgegevens zijn gegevens die in de AVG als extra privacygevoelig aangeduid worden. Dit zijn onder andere gegevens over ras, etnische afkomst, politieke opvattingen en gezondheidsgegevens. Door de gevoeligheid van het AZC dossier binnen de gemeente, was bij het desbetreffende datalek mogelijk sprake van gegevens die een politieke opvatting duiden.

het gegevenslek is geëscaleerd en meldt in deze context twee andere mogelijke datalekken (zie inhoudelijk paragraaf 2.3):

> *'Beste* [naam]*,*
>
> *Dank voor je eerdere reactie. De verwijdering van de bijlage is inmiddels uitgevoerd, maar helaas niet tijdig genoeg om het lek te beperken. Het kwaad was op dat moment al geschied: de volledige lijst met NAW-gegevens van bezwaarmakers circuleert inmiddels in meerdere WhatsApp-groepen, en het datalek is vandaag ook onderwerp van berichtgeving in de landelijke media. Daarbij was het gisterenmiddag, na constatering van het lek, niet mogelijk om telefonisch iemand van de gemeente te bereiken. Dit gebrek aan bereikbaarheid op zo'n kritiek moment heeft bijgedragen aan een gevoel van machteloosheid en frustratie. Daarbij mist ook nog steeds de oproep van de gemeente om verdere verspreiding tegen te gaan en te benadrukken dat dit onrechtmatig is.*
>
> ***Nieuwe signalen van misbruik persoonsgegevens***
>
> *Vanmorgen nam de politie contact op met een bewoner van onze wijk die als een van de eersten op de gelekte lijst staat. Er was namens hem een melding gedaan over overlast in de wijk – een melding die hij zélf níet heeft gedaan. Dit roept ernstige zorgen op over daadwerkelijk misbruik van de gelekte gegevens, en vergroot de impact van dit datalek aanzienlijk. Wij vragen ons af wanneer wij als betrokkenen de eerder aangekondigde brief van de gemeente mogen ontvangen.*
>
> ***Bestuurlijke verantwoordelijkheid***
>
> *De burgemeester van Midden-Delfland voert de portefeuille juridische zaken. Aangezien dit ernstige datalek binnen een juridisch proces plaatsvindt – en bovendien geen op zichzelf staand incident is – achten wij het noodzakelijk dat zij persoonlijk betrokken wis bij zowel de afhandeling als de structurele evaluatie van dit dossier. Om die reden hebben wij haar, evenals de wethouders en gemeentesecretaris, in de cc van dit bericht opgenomen. Wij verwachten ook van hen actieve betrokkenheid en concrete reactie.*
>
> ***Herhaalde datalekken onder verantwoordelijk van de gemeente***
>
> *Dit datalek staat niet op zichzelf. Er is sprake van een patroon van ernstige fouten in de omgang met persoonsgegevens.*
>
> *(…)*
>
> ***Structurele nalatigheid in gegevensbescherming***
>
> *Op basis van bovenstaande constateringen kan niet anders worden geconcludeerd dan dat er sprake is van stelselmatige en structurele grove nalatigheid in de bescherming van persoonsgegevens binnen de gemeente Midden-Delfland. Wij eisen dat de gemeente niet alleen het huidige lek, maar ook de eerdere genoemde datalekken afhandelt conform de AVG.*
>
> *(…)*
>
> ***Verplichte informatievoorziening aan de gemeenteraad***
>
> *Wij verwachten dat het college van B&W de gemeenteraad actief en volledig informeert over de ernst en frequentie van deze datalekken. Gezien de impact op het vertrouwen van inwoners en de herhaling van fouten, is dit een bestuurlijke verplichting. De gemeenteraad moet kunnen controleren of de gemeente haar wettelijke zorgplicht jegens burgeres en medewerkers daadwerkelijk serieus neemt, en welke structurele verbetermaatregelen worden getroffen. Wij ontvangen graag binnen 5 werkdagen een afschrift van hoe u de gemeenteraad heeft geïnformeerd. Indien u dit nalaat, dan informeren wij de gemeenteraad zelf.*

Persoonlijke impact

Tot slot willen wij ook aangeven wat dit op persoonlijk vlak met ons doet. Het voelt ronduit onveilig dat mensen nu weten waar wij wonen én dat wij bezwaar hebben gemaakt tegen de komst van een AZC. In de huidige maatschappelijke contact is dat geen neutrale informatie. Wij voelen ons hierdoor angstig en ongemakkelijk in onze eigen buurt. Daarbij voelt het alsof wij klap na klap moeten incasseren van de kant van de gemeente, terwijl wij ons uitermate inspannen om de discussie beschaafd en inhoudelijk te voeren. Dat maakt deze situatie niet allen juridisch, maar ook moreel bijzonder schrijnend.

Met vriendelijke groet,

[afzender]'

Op donderdagavond 31 juli 2025 zijn bij alle betrokkenen van het datalek brieven aan huis bezorgd door afdelingsdirecteuren van de gemeente.

2.2.4 Vervolgprocessen

Op 1 augustus 2025 stuurt de afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering/loco-gemeentesecretaris om 15:59 uur een reactie naar de melder:

'Beste [naam],

Dank voor je uitgebreide reactie. We begrijpen dat dit grote impact heeft op de betrokkenen. Wij balen enorm van deze situatie. Wij zullen er alles aan doen om vragen te beantwoorden en eventuele gevoelens van onveiligheid en dergelijke proberen weg te nemen. Daarvoor hebben wij al verschillende maatregelen getroffen, zoals het bezorgen van de brieven en benaderen van de direct betrokkenen. Uiteraard mag je van ons verwachten dat we bereikbaar zijn. Via het centrale nummer is de gemeente bereikbaar en naar wat ik begrijp en kan zien, zijn alle terugbelverzoeken snel nagekomen.

Bestuurlijke verantwoordelijkheid

Onze burgemeester is inderdaad eindverantwoordelijke. En zij baalt net als ik enorm van de ontstane situatie. Dat heeft ze inmiddels ook via diverse wegen geuit en laten weten. Ik deel hierbij ook de berichtgeving over de gesprekken met de burgemeester;

Burgemeester door het stof om datalek bezwaarmakers azc: 'Grond zakte onder mijn voeten weg' | Midden-Delfland | AD.nl

https://www.omroepwest.nl/radio/aflevering/west-wordt-wakker/2170518092

Mocht daar behoefte aan zijn dan is zij natuurlijk bereid om hierover in gesprek te gaan. Ook heeft zij de oproep gedaan om de gegevens te verwijderen en niet verder te verspreiden, want dat is inderdaad verboden. Dit bericht staat ook op onze website.

(…)

Verplichte informatievoorziening aan de gemeenteraad

Natuurlijk hebben wij de gemeenteraad direct geïnformeerd en wij sturen ook updates naar de gemeenteraad, als daar aanleiding voor is. Voor de volledigheid, ook het college en de gemeentesecretaris zijn op de hoogte.

Ik kan het onveilige gevoel dat je beschrijft niet wegnemen, maar we zetten alles op alles om daaraan te werken en de situatie te verbeteren. Dat is ook de inzet van onze burgemeester.

Hartelijke groet, [afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering/loco-gemeentesecretaris]'

Om 16:38 uur stuurt het college een e-mail aan de gemeenteraad en burgercommissieleden met een update over het datalek. Uit gesprekken komt naar voren dat dit de laatste correspondentie op initiatief van het college betrof richting de raad over het datalek, aangezien volgens het college geen verdere, aanvullende informatie te melden was. Daarin wordt omschreven dat het datalek gemeld is bij de AP. Daarnaast wordt verwezen naar een aantal interviews die de burgemeester heeft gegeven:

> *'BERICHT VAN COLLEGE AAN LEDEN RAAD EN BURGERCOMMISSIELEDEN*
>
> *Dinsdag informeerden wij u over de fout die we maakten door per abuis tijdelijk persoonsgegevens openbaar te maken. Hierbij sturen we u een update. Het ging om informatie die in een van de bijlagen stond bij de raadsinformatiebrief over het AZC. De bijlage waar het om gaat, is het advies van de bezwaarschriftencommissie en in de bijlage dáárvan stond het overzicht van bezwaarmakers. Hierop stonden de namen en adressen van bezwaarmakers (en enkele rechtspersonen). Zodra de fout werd ontdekt, is de bijlage op dinsdag 29 juli direct verwijderd. De informatie is vervolgens vervangen door een geanonimiseerde versie.*
>
> *We hebben het datalek dinsdag gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. De personen van wie de gegevens in de bijlage stonden hebben donderdagavond een brief ontvangen. Deze is aan huis bezorgd.*
>
> *Sinds dinsdag hebben we een aantal belletjes en mails ontvangen. Ook heeft het incident de nodige landelijke media-aandacht gehad. Vandaag heeft de burgemeester drie interviews gegeven. De links naar de interviews voegen we hierbij:*
>
> *Vanmorgen om 07:10 op Omroep West radio (min 9.14)*
>
> *https://www.omroepwest.nl/radio/aflevering/west-wordt-wakker/2170518092*
>
> *Omroep West artikel: Moed zakt burgemeester in schoenen na datalek over asielzoekerscentrum: 'Vertrouwen naar nulpunt' - Omroep West*
>
> *AD-artikel: Burgemeester door het stof om datalek bezwaarmakers azc: 'Grond zakte onder mijn voeten weg' | Midden-Delfland | AD.nl*
>
> *Verder wordt om 17.30u vandaag het interview (voor camera) uitgezonden met Omroep West tv.*
>
> *Wij balen enorm dat dit is gebeurd. En wij realiseren ons dat dit het toch al broze vertrouwen in dit dossier schade toebrengt. Na het reces evalueren wij dit proces om herhaling te voorkomen.'*

Op 13 augustus 2025 om 10:45 uur stuurt de afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering/loco-gemeentesecretaris een reactie op de melder van het datalek. In de e-mail wordt, na intern onderzoek, bevestigd dat bij het Woo-verzoek van de oud-burgemeester een datalek heeft plaatsgevonden. In paragraaf 2.3 wordt deze casus en de casus ten aanzien van de Sterappel, waaronder de relevante correspondentie hieromtrent, inhoudelijk behandeld.

Op 25 augustus 2025 om 09:02 uur publiceert het Algemeen Dagblad (AD) een artikel over de gemeente Midden-Delfland waarin wordt gesteld dat de gemeente eerder NAW-gegevens van inwoners heeft gedeeld in andere zaken. Op 26 augustus 2025 beantwoordt het college ingediende vragen van de fractie Mijn Partij. Daarnaast beantwoordt het college de ingediende vragen van de fractie VVD op grond van artikel 42 RvO van 4 augustus 2025 in een ondertekende RIB, met daarin een feitenrelaas als bijlage van de gebeurtenissen in juli 2025.

Daarnaast is om 19:30 uur een extra gemeenteraadsvergadering ingelast in het kader van het datalek. Tijdens de vergadering wordt gesteld door een VVD fractielid dat na 1 augustus 2025 geen informatie vanuit het college is gedeeld met de raad. De fractie Mijn Partij beaamt dat. Door de portefeuillehouder wordt benoemd dat een intern onderzoek is opgestart. Hier worden aanvullende vragen over gesteld. Op 23 september 2025 volgt een brief van het college aan de gemeenteraad

met daarin de conclusies en aanbevelingen die zijn voortgekomen uit het intern onderzoek naar het datalek.

Tot slot heeft op 27 oktober 2025 een bijeenkomst plaatsgevonden voor betrokkenen bij het datalek waar de burgemeester en de gemeentesecretaris aanwezig waren en onder meer de resultaten van het interne onderzoek hebben toegelicht en vragen hebben beantwoord van inwoners.

2.2.5 Reflectie op (de oorzaken van) het datalek

In de interviews is aan de geïnterviewden gevraagd te reflecteren op het ontstane datalek en de achterliggende oorzaken. Daaruit komt naar voren dat volgens betrokkenen met name de gevoeligheid van het AZC-dossier binnen de gemeente, het naderende zomerreces, de grote informatiebehoefte van de raad en de wens van het college om de raad tijdig en volledig te informeren, de omstandigheden vormden die uiteindelijk hebben bijgedragen aan het datalek van 28 juli 2025. Tevens werd door meerdere geïnterviewden aangegeven dat het college druk ervaarde vanuit de raad om vóór het zomerreces volledig te worden geïnformeerd. Als voorbeeld is genoemd dat de raad bij een eerdere RIB over het COA "tot op detailniveau" informatie, inclusief de bezwaren, had opgevraagd. Het college wilde in deze casus daarom proactief voorzien in volledige informatievoorziening teneinde herhaalde verzoeken om openbaarheid voor te zijn.

2.2.6 Analyse

Aan de hand van de vooraf geformuleerde onderzoeksvragen volgt in deze paragaaf een analyse van onderhavige casus. Hierbij wordt aandacht besteed aan de aard van het incident, de interne afhandeling door de gemeente, de toepassing van relevante wettelijke kaders (zoals de AVG) en interne protocollen, de beoordeling van de meldplicht en privacyaspecten, evenals de communicatie richting betrokkenen en de reactie op vragen vanuit de media en de gemeenteraad. De onderzoeksvragen worden geïntegreerd behandeld binnen de analyse, waarbij telkens de relatie met de relevante (juridische) kaders en de interne protocollen en de feitelijke handelwijze van de gemeente wordt gelegd. In de conclusie (hoofdstuk 3) volgt ten slotte een samenvattende, gestructureerde en expliciete beantwoording van de onderzoeksvragen van deze en de overige twee (hierna in paragraaf 2.3 behandelde) casussen tezamen.

2.2.6.1 Doorlopen proces

In deze casus is sprake van een RIB die is uitgebracht naar aanleiding van een BOB-procedure van het college inzake 133 bezwaarschriften met betrekking tot de bouw van een AZC. Uit het onderzoek blijkt dat het college de inschatting maakte dat vanuit de gemeenteraad een duidelijke wens bestond terstond, volledig en transparant te worden geïnformeerd over alle relevante ontwikkelingen rondom het AZC. Vrijwel alle betrokkenen kwalificeren deze casus als politiek zeer gevoelig. Mede vanwege deze informatiebehoefte en het politieke gewicht van het dossier is reeds eerder besloten dat de raad periodiek een RIB zou ontvangen met alle relevante ontwikkelingen. De beschreven inschatting past binnen de actieve informatieplicht van het college uit de Gemeentewet, die tevens in beginsel een toereikende grondslag vormt voor gegevensverwerking onder de AVG (verwerking noodzakelijk voor een taak van algemeen belang).

Nadat het proces inzake de BOB medio/eind juli 2025 was afgerond, heeft het college besloten dat de raad integraal zou worden geïnformeerd over de genoemde beslissingen en, in het kader van de transparantie, over dezelfde informatie zou beschikken als het college. Aangezien de eerstvolgende reguliere RIB pas in september 2025 zou worden uitgebracht, achtte het college dit te laat. Om die reden is gekozen voor een extra RIB. Aangezien de vakafdeling normaliter verantwoordelijk is voor het uitbrengen van de RIB, maar de vakafdeling in kwestie, team VTH, nooit eerder een RIB heeft uitgebracht en op dat moment bovendien nog volop bezig was met de afronding van de BOB-

procedure, heeft de gemeentesecretaris omwille van de voortgang deze taak op zich genomen. De gemeentesecretaris heeft de RIB geschreven, laten ondertekenen, en deze vervolgens conform, de aan ons geschetste, procedure geüpload in het zaaksysteem. De RIB geeft zowel inhoudelijk als procesmatig een toelichting op de belangrijkste uitkomsten van de bezwaarprocedure rond de omgevingsvergunning. Tegelijkertijd heeft de gemeentesecretaris de RIB inclusief de bijbehorende bijlagen gemaild naar de plaatsvervangend griffier. De reden om de documentatie tevens per e-mail te verzenden was, omwille van de voortang en de volledigheid, gelegen in het naderende zomerreces en de aanstaande afwezigheid van de gemeentesecretaris wegens vakantie. Deze bijlagen betroffen:

- De BOB ontvankelijk en gegrond – vergunninghouder.
- De BOB ontvankelijk en gegrond.
- De BOB niet-ontvankelijk.
- De beschikking ten behoeve van het COA.
- Het advies van de bezwaarschriftencommissie, inclusief de NAW-gegevens van 132 bezwaarmakers (feitelijk een bijlage van de drie BOB's).

Het gebruik van niet-gecentraliseerde communicatiemiddelen zoals e-mail in plaats van het daarvoor bestemde zaaksysteem voor het uitwisselen van persoonsgegevens leidt tot een verhoogd risico en staat op gespannen voet met de beveiligingsverplichtingen en het vertrouwelijkheidsbeginsel vanuit de AVG. Tegelijkertijd blijkt uit de casus dat een geanonimiseerde versie van het advies van de bezwaarschriftencommissie niet in het zaaksysteem was opgenomen, maar uitsluitend beschikbaar was binnen *RX Mission,* het informatiesysteem dat door het team VTH wordt gehanteerd. Daardoor zou het, zelfs wanneer het beschreven proces strikt zou zijn gevolgd, feitelijk niet hebben geleid tot een andere uitkomst, omdat het relevante document op dat moment niet in het zaaksysteem voorhanden was. De reden dat in deze casus überhaupt sprake was van een geanonimiseerde versie van de BOB en bijbehorend advies van de bezwaarschriftencommissie, is gelegen in het feit dat het team VTH op verzoek van het college een geanonimiseerde versie van het besluit heeft gedeeld met de bezwaarmakers onderling. Dit vormt een afwijking van hetgeen, zo blijkt uit de gesprekken, doorgaans gebruikelijk is in bezwaarprocedures (zie hierna tevens in de casus Sterappel, paragraaf 2.3.1), aangezien artikel 7:4 Awb voorschrijft dat belanghebbenden in een bezwaarprocedure recht hebben op volledige inzage in alle op de zaak betrekking hebbende stukken. Dit omvat in beginsel ook de niet-geanonimiseerde persoonsgegevens van mede-bezwaarmakers, omdat deze gegevens relevant kunnen zijn voor onder meer de ontvankelijkheidsbeoordeling. Gelet op de politieke gevoeligheid van het AZC-dossier heeft het college beoogd terughoudender om te gaan met het delen van identificeerbare gegevens dan op grond van de Awb strikt noodzakelijk zou zijn. Daarnaast heeft het college, gezien de verwachte publieke belangstelling, besloten de BOB op de gemeentelijke website te publiceren. In beide gevallen (berichten van de bezwaarmakers en publicatie op de gemeentelijke website) is derhalve, opmerkelijk genoeg en saillant in het licht van de onderhavige casus, wel gebruikgemaakt van een geanonimiseerde versie van het advies van de bezwaarschriftencommissie. Tot slot is een week later op 4 augustus 2025, een geanonimiseerde versie, van het besluit gepubliceerd op de website: www.gemeenteblad.nl.

Doordat de plaatsvervangend griffier de benodigde bijlagen niet kon terugvinden in het zaaksysteem, heeft hij deze gehaald uit de documenten die hij per e-mail van de gemeentesecretaris had ontvangen, in plaats van de bijlagen op te vragen bij de betreffende vakafdeling, in dit geval team VTH. De daaropvolgende stap, het publiceren van de RIB inclusief deze bijlagen in iBabs, vond daarmee plaats op basis van documenten die buiten het formele, geregistreerde en gelogde informatiebeheerproces om waren verkregen. De plaatsvervangend griffier heeft de RIB inclusief de bijlagen vervolgens gepubliceerd in iBabs. De RIB en de betreffende bijlagen zijn eerst op 28 juli 2025 gepubliceerd op Lijst A ten behoeve van de vergadering van 23 september 2025 en vervolgens op 29 juli 2025 gepubliceerd op de gemeentelijke website onder de categorie 'Raadsinfobrieven',

waardoor de stukken op 28 juli 2025 reeds openbaar waren, maar nog beperkt vindbaar voor geïnteresseerden in het onderwerp. De categorie 'Raadsinfobrieven' heeft een informerend karakter en biedt nieuwswaarde voor inwoners. De hyperlink naar deze categorie op de website wordt om die reden regelmatig geraadpleegd door inwoners en andere belanghebbenden.

Op basis van het hierboven geschetste proces blijkt dat op vier verschillende wijzen is afgeweken, van het, zo blijkt uit de gesprekken, gebruikelijke proces. Processen die overigens niet schriftelijk zijn vastgelegd en vastgesteld binnen de gemeente. Deze afwijkingen betreffen:

1. Afwijking van de reguliere procedure voor periodieke RIB's waarbij normaliter het team Juridische Zaken en het team Communicatie bijdragen en meelezen.
2. Afwijking van de gebruikelijke verantwoordingsstructuur, doordat niet de inhoudelijke vakafdeling met specifieke en gedetailleerde kennis van de betreffende documenten, maar de gemeentesecretaris de RIB opstelde.
3. Afwijking van het uitgangspunt dat BOB-besluiten onder normale omstandigheden niet worden opgenomen in een RIB.
4. Afwijking door gebruik te maken van bijlagen uit een e-mail in plaats van uitsluitend documenten uit het zaaksysteem.

Door op meerdere momenten af te wijken van de standaard werkwijzen is, in algemene zin, een reëel risico ontstaan dat sprake zou zijn van een omissie. Daarnaast blijkt uit de casus dat in deze situatie de snelheid heeft geprevaleerd boven de zorgvuldigheid. De gevoeligheid van het AZC-dossier binnen de gemeente, het naderende zomerreces, de grote informatiebehoefte van de raad en de wens van het college om de raad tijdig en volledig te informeren, worden door betrokkenen als verklarende factoren genoemd voor de gekozen werkwijze. Hoewel de voortvarendheid en transparantie van het college in een politiek-bestuurlijk complexe situatie op zichzelf begrijpelijk en te waarderen is, heeft deze handelwijze er tegelijkertijd toe geleid dat niet alle noodzakelijke waarborgen in acht zijn genomen. Hierdoor werd onvoldoende geborgd dat de verwerking en publicatie van documenten voldeden aan de eisen van dataminimalisatie en gepaste technische en organisatorische maatregelen zoals bepaald in de AVG en eveneens is vastgesteld in het interne privacybeleid van de gemeente Midden-Delfland.

2.2.6.2 Melding mogelijk datalek

Op 29 juli 2025 ontvangt het team Communicatie een melding van een inwoner over een mogelijk datalek. Conform het interne 'Proces afhandeling datalekken' heeft de gemeente onmiddellijk actie ondernomen. Het document waarin persoonsgegevens zichtbaar waren, is direct vervangen door een geanonimiseerde versie. Deze onmiddellijke herstelhandeling sluit aan bij de verplichting uit de AVG, dat voorschrijft dat passende technische en organisatorische maatregelen worden getroffen om de beveiliging van persoonsgegevens te waarborgen. Daarnaast zijn de melder, de burgemeester, de betrokkenen en de gemeenteraad vrijwel direct geïnformeerd over het ontstane incident, mede gezien het politiek gevoelige dossier.

Voorts heeft de PO een melding gedaan bij de AP, conform de meldplicht uit de AVG, omdat op het moment van beoordeling nog niet kon worden uitgesloten dat het datalek risico's voor betrokkenen opleverde. De keuze om het datalek te melden is gebaseerd op het relatief grote aantal betrokkenen (132 personen), de duur van de onbevoegde openbaarmaking van de NAW-gegevens (langer dan 24 uur), en de gevoeligheid van het dossier rondom de opvanglocatie voor asielzoekers, dat als maatschappelijk en politiek gevoelig moet worden beschouwd. De PO heeft samen met de FG een inhoudelijke beoordeling uitgevoerd, waarbij onder meer is onderzocht of de gedeelde gegevens kwalificeerden als bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 AVG. Daarbij is expliciet gekeken naar het mogelijke voorkomen van gegevens waaruit politieke opvattingen zouden kunnen blijken. Uit het onderzoek volgt dat de gemeente uitsluitend het advies van de

bezwaarschriftencommissie heeft gedeeld en niet de integrale bezwaarschriften zelf. In het advies werden slechts de strekking van de diverse bezwaren weergegeven, zonder dat kon worden vastgesteld wie welk bezwaar had ingediend. Hierdoor waren de persoonsgegevens niet rechtstreeks of indirect te koppelen aan een specifieke politieke overtuiging. Op basis hiervan is geconcludeerd dat de verstrekte persoonsgegevens niet kwalificeren als bijzondere persoonsgegevens. De gegeven motivering van deze conclusie is navolgbaar. De melding van het datalek is door de PO tijdig ingediend bij de AP, namelijk binnen 72 uur. Na het indienen van de melding heeft de AP geen aanvullende vragen gesteld en geen nadere actie ondernomen. In de praktijk betekent dit dat de melding correct en volledig is ingediend en dat de AP geen aanleiding ziet voor nader onderzoek. De AP bevestigt dit niet expliciet, maar het uitblijven van een reactie is in de regel een indicatie dat de melding voldoet aan de wettelijke vereisten en dat de AP het incident beschouwt als afgedaan op basis van de beschikbare informatie. Tot slot is het datalek, conform de wettelijke verplichting tot interne documentatie van datalekken en het interne 'Proces afhandeling datalekken', geregistreerd in het gemeentelijk datalekregister.

2.3 Twee mogelijke datalekken: Sterappel-zaak en Woo-verzoek

Op dinsdag 29 juli 2025 heeft de gemeente een melding ontvangen van een datalek met betrekking tot de bezwaarmakers in de procedure rond de omgevingsvergunning voor het AZC. In de daaropvolgende e-mailcorrespondentie van woensdag 30 juli 2025 is tevens melding gemaakt van een mogelijk datalek in de zogenoemde Sterappel-zaak en een mogelijk datalek naar aanleiding van informatie die zou zijn verstrekt na een verzoek op grond van de Woo. In de hiernavolgende paragrafen worden beide casussen afzonderlijk behandeld. Daarbij wordt ingegaan op de aard van de incidenten, de wijze waarop deze intern zijn opgepakt, de afwegingen met betrekking tot de meldplicht bij de AP, alsmede de communicatie richting de betrokkenen. Tevens wordt aandacht besteed aan de media-aandacht en de vragen vanuit de gemeenteraad, en aan de wijze waarop de gemeente hierop heeft gereageerd. Afgesloten wordt met een analyse op basis van de onderzoeksvragen.

2.3.1 Sterappel-zaak

Op 27 september 2016 heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Delfland aan Stichting Wonen Midden-Delfland een tijdelijke omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van vijftien tijdelijke woningen op de locatie Sterappel in Den Hoorn. De vergunning geldt voor een instandhoudingstermijn van zeven jaar. Deze woonunits zijn geplaatst als voorziening om de taak die de gemeente heeft om statushouders te huisvesten te kunnen uitvoeren. Op 30 september 2024 heeft een inwoner bij de gemeente Midden-Delfland een handhavingsverzoek ingediend. Volgens de inwoner was afgesproken dat de tijdelijke woningen voor statushouders maximaal zeven jaar zouden blijven staan en in 2024 zouden worden verwijderd. De inwoner verzoekt de gemeente derhalve om onmiddellijke handhaving en verwijdering van de woonunits. Op 8 oktober 2024 heeft de indiener een ontvangstbevestiging ontvangen van de gemeente met de mededeling dat de zaak in behandeling is genomen.

Op 21 november 2024 heeft de gemeente Midden-Delfland de indiener van het handhavingsverzoek geïnformeerd dat het verzoek niet binnen de wettelijke beslistermijn van acht weken kon worden afgehandeld. De gemeente heeft de beslistermijn op grond van artikel 4:14 Awb met maximaal acht weken verlengd. In dezelfde brief heeft het college van burgemeester en wethouders verwezen naar de aanvullende ontvangst van een handtekeningenlijst met steunbetuigingen die door de indiener was meegestuurd. Het college heeft daarbij aangegeven dat voor de verdere correspondentie en

besluitvorming uitsluitend de indiener als contactpersoon zal worden beschouwd. Uiteindelijk heeft de gemeente Midden-Delfland bij brief van 22 januari 2025 het handhavingsverzoek afgewezen, omdat sprake is van concreet zicht op legalisatie; onder meer vanwege de aanvraag van een omgevingsvergunning door Stichting Wonen Midden-Delfland (thans WoonWest).

2.3.1.1 Ingediende bezwaarschriften naar aanleiding van afwijzing

Op 1, 2 en 3 maart 2025 heeft de gemeente in totaal 42 bezwaarschriften ontvangen tegen het besluit tot afwijzing van het handhavingsverzoek. Op 8 april 2025 hebben de bezwaarmakers een brief van de bezwaarschriftencommissie ontvangen, waarin zij zijn geïnformeerd over de behandeling van hun bezwaar. Bij de brief is het procesdossier gevoegd, waaronder het door het college opgestelde verweerschrift. In de brief wordt tevens verwezen naar de geplande hoorzitting van de commissie op 15 april 2025. Uit de brief blijkt dat een (of meerdere) van de bezwaarmakers heeft verzocht afzonderlijk te worden gehoord. De bezwaarschriftencommissie heeft dit verzoek afgewezen, omdat zij heeft geoordeeld dat de bezwaren in onderlinge samenhang konden worden behandeld:

> *'(..)*
> ***In groepsverband horen***
> *Op 21 maart 2025 heeft u aangegeven niet in groepsverband gehoord te willen worden. Hoewel wij begrip hebben voor uw verzoek is het, gelet op het aantal bezwaarmakers, niet mogelijk om hieraan tegemoet te komen. Wanneer wij aan uw verzoek tegemoet zouden komen, zou dit namelijk betekenen dat iedere belanghebbende afzonderlijk op de hoogte moet worden gesteld van het verhandelde tijdens het horen. Het is in het kader van een goede procesorde dan ook niet mogelijk aan uw verzoek tegemoet te komen.*
>
> *Daarnaast volgt uit de memorie van toelichting bij Artikel 7:6 lid 2 van de Awb dat dit artikel slechts onder uitzonderlijke omstandigheden de mogelijkheid biedt om afzonderlijk te worden gehoord. Het is de commissie niet gebleken dat het in elkaars aanwezigheid horen van belanghebbenden een zorgvuldige behandeling van het door u ingediende bezwaarschrift zal belemmeren.*
>
> *De commissie begrijpt dat het bestreden besluit bij veel partijen gevoelig ligt en uw belangen sterk tegengesteld zijn aan de belangen van vergunninghouder. Uw belangen zijn daarentegen niet sterk tegengesteld van die van de overige bezwaarmakers. In het algemeen verdient het dan ook juist aanbeveling dat wanneer sprake is van meer dan één belanghebbende, dezen in elkaars aanwezigheid worden gehoord. Dat is gelet op de grote groep bezwaarmakers niet alleen doelmatig, maar het komt bovendien de kwaliteit van de besluitvorming ten goede. Niet iedereen is namelijk even goed in staat om zich schriftelijk uit te drukken en het horen van elkaar kan ertoe dienen nadere informatie ter beschikking te krijgen en tot nieuwe/gewijzigde inzichten te komen.*
>
> *Verder betreft het een openbare hoorzitting, zodat ook om die reden alle belanghebbenden en toehoorders hoe dan ook in elkaars aanwezigheid op de hoogte kunnen zijn wat door partijen wordt gewisseld. Als laatste is het de commissie niet gebleken dan wel aannemelijk gemaakt dat er feiten of omstandigheden bekend zullen worden waarvan geheimhouding om gewichtige reden is geboden.*
> *(…)'*

Op 12 mei 2025 volgt het advies van de bezwaarschriftencommissie dat zich onder meer richt aan de 42 inwoners die een bezwaarschift hadden ingediend. Deze personen worden aangeduid met hun volledige NAW-gegevens. De Commissie heeft onder meer de ontvankelijkheid beoordeeld van de bezwaarschiften en in hoeverre de verschillende bezwaarmakers kunnen worden aangemerkt als belanghebbenden:

> *'De commissie ziet zich vervolgens voor de vraag gesteld of bezwaarmakers kunnen worden aangemerkt als belanghebbenden zoals bedoeld in artikel 1:2, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: 'Awb')."'*

Hierbij is onder meer de locatie waar de betreffende bezwaarmakers wonen expliciet meegenomen in de beoordeling:

> *"Met betrekking tot de ingediende bezwaarschriften van bezwaarmakers (…) overweegt de commissie als volgt. Deze bezwaarmakers wonen op een afstand van minder dan 100 meter van de woonunits en hebben vanuit hun woning en/of perceel direct zicht op de woonunits. Dit is naar het oordeel van de commissie voldoende om in dit geval te kunnen spreken van een objectief, persoonlijk, eigen,*

rechtstreeks en actueel belang. Vanwege de geringe afstand tot en het directe zicht op de woonunits hebben deze bezwaarmakers tevens gevolgen van enige betekenis voor hun woon- en leefsituatie. (..). De belanghebbendheid dient voor ieder individueel te worden vastgesteld. (..)."

Op 3 juni 2025 volgt hierop het collegevoorstel waarin het college de 'beslissing op bezwaar tegen afwijzing handhavingsverzoek tijdelijke woonunits voormalige Sterappel' behandelt en het advies van de bezwaarschriftencommissie overneemt:

'1. Conform het advies van de bezwaarschriftencommissie 39 bezwaren tegen het afwijzingsbesluit handhavingsverzoek over tijdelijke woonunits (locatie voormalige Sterappel) niet-ontvankelijk te verklaren.
2. Conform het advies van de bezwaarschriftencommissie drie bezwaren tegen het afwijzingsbesluit handhavingsverzoek over tijdelijke woonunits (voormalige Sterappel) ongegrond te verklaren.
3. De bezwaarmakers te informeren met bijgevoegde beslissing op bezwaar over uw besluit.'

De bezwaarmakers hebben hierop tot slot op 4 juni 2025 het besluit van het college ontvangen, alsmede het integrale advies van de bezwaarschriftencommissie inclusief de NAW-gegevens van alle bezwaarmakers.

2.3.1.2 Melding datalek

Op dinsdag 29 juli 2025 wordt, zoals reeds aangegeven, het datalek gemeld ten aanzien van de bezwaarmakers inzake de omgevingsvergunning voor het AZC. In een daaropvolgende e-mailwisseling wordt op woensdag 30 juli 2025 tevens melding gemaakt van een mogelijk datalek met betrekking tot onderhavige casus en een Woo-verzoek (zie voor het Woo-verzoek paragraaf 2.3.2):

'(…)
4 juni 2025 (kenmerk […]) – In de Sterappel-zaak werden met het advies van de bezwaarschriftencommissie betreffende een handhavingsverzoek de volledige NAW-gegevens van alle bezwaarmakers gedeeld met alle andere bezwaarmakers.
(…)'

Op vrijdag 1 augustus 2025 reageert de afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering op de e-mail met de melding en geeft daarbij het volgende aan over het gemelde datalek:

'(…)
Datalekken onder verantwoordelijkheid van de gemeente
Je noemt in je mail twee voorbeelden van datalekken. Het eerste voorval wat je beschrijft, is bij ons bekend, maar betreft geen datalek.
(…)'

Uit het onderzoek is niet gebleken in hoeverre de afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering hierover, tussen het moment van de melding (30 juli 2025) en haar reactie daarop (1 augustus 2025), intern heeft afgestemd om tot dit antwoord te komen. De afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering was wegens een sabbatical langdurig afwezig ten tijde van ons onderzoek, waardoor wij dit niet hebben kunnen verifiëren. De PO heeft in die specifieke periode geen directe rol gehad in de beoordeling van de melding. Eerder, op 23 juni 2025, heeft de PO echter wel een vraag ontvangen van het team VTH. Het team verzocht de PO te beoordelen of de verstrekking van de NAW-gegevens van de bezwaarmakers aan andere belanghebbenden in deze procedure als een datalek moest worden aangemerkt. Dit verzoek volgde op een e-mail van één van de bezwaarmakers die de BOB, inclusief de daarin opgenomen NAW-gegevens, had ontvangen en zich afvroeg in hoeverre dit mogelijk in strijd was met de AVG. De PO heeft hierop overleg gevoerd met de secretaris van de bezwaarschriftencommissie. Gezamenlijk is geconcludeerd dat geen sprake was van een datalek. Deze conclusie was gebaseerd op de overweging dat het delen van NAW-gegevens voortvloeide uit een wettelijke verplichting in het kader van de behandeling van bezwaarschriften op grond van de Awb. Volgens de gemeente was de verwerking van deze persoonsgegevens derhalve rechtmatig op grond van de AVG. In hoeverre de gemeente de melder hierover destijds heeft geïnformeerd, is niet

gebleken uit het onderzoek, aangezien de betrokken medewerker die de betreffende e-mail heeft behandeld, inmiddels niet meer werkzaam is binnen de organisatie.

De gemeente heeft bovenstaande zienswijze nadien extern toegelicht: zowel in een brief aan de gemeenteraad als in een reactie op vragen van het AD (zoals blijkt uit het artikel van 25 augustus 2025) heeft zij nader uiteengezet dat de verstrekking van NAW-gegevens binnen de bezwaarschriftenprocedure voortvloeide uit de wettelijke systematiek van de Awb en derhalve niet als een datalek werd aangemerkt (zie verder paragraaf 2.3.3).

2.3.2 Woo-verzoek burgemeester

In het kader van de Woo is op 17 november 2023 door een inwoner van de gemeente een verzoek ingediend. In dit verzoek vraagt de inwoner om een overzicht van de declaraties, inclusief de beschikbare facturen, van de op dat moment zittende (thans voormalig) burgemeester van Midden-Delfland. Het verzoek ziet daarmee op informatie die valt onder de reikwijdte van artikel 4.1 van de Woo:

> *'Geachte college,*
>
> *Ik verzoek u op grond van de Wet open overheid (Woo) de volgende informatie zo spoedig mogelijk te publiceren op de website van Gemeente Midden-Delfland, dan wel aan mij te verstrekken. Ik geef expliciet geen toestemming voor publicatie van mijn persoonsgegevens online en/of openbaarmaking op andere wijze.*
>
> ***Verzoek om informatie***
> *Mijn verzoek betreft de volgende informatie:*
> *(…)*
> *II. Een overzicht van de declaraties (met factuur indien beschikbaar) van* [voormalig burgemeester] *in zijn termijn als interim-burgemeester van Midden-Delfland.*
> *(…)*
>
> ***Doorzenden*** *Indien u niet in bezit bent van de door mij gevraagde informatie verzoek ik u vriendelijk mijn verzoek ingevolge art. 4.2 Woo door te zenden naar het bestuursorgaan dat wel in bezit is van de gevraagde informatie.*
>
> ***Kosten*** *Indien u kosten in rekening brengt voor het maken van kopieën of anderszins kosten in rekening brengt, verzoek ik u mij hiervan vooraf op de hoogte te brengen.*
>
> ***Urgentie*** *Ik hoop dat u mijn verzoek zo snel mogelijk, doch in ieder geval binnen de wettelijk gestelde termijn, kunt beantwoorden, aangezien de gemeenteraad zeer binnenkort een beslissing zal nemen met betrekking tot dit dossier.*
>
> *Met vriendelijk groet,*
>
> [Woo-verzoeker]'

Op 19 december 2023 ontvangt de persoon in kwestie een brief van de gemeentesecretaris namens het college waarin zijn verzoek gedeeltelijk wordt toegewezen:

> *'Geachte heer,*
>
> *Op 17 november 2023 hebt een verzoek op grond van de Wet open overheid (Woo) ingediend om publieke informatie openbaar te maken. Bij brief van 17 november 2023 hebben wij de ontvangst van uw verzoek aan u bevestigd. In deze brief leest u ons besluit.*
>
> ***Welke voorwaarden gelden er voor uw aanvraag?***
> *Ingevolge art. 1.1 van de Woo heeft eenieder recht op toegang tot publieke informatie zonder daartoe een belang te hoeven stellen. Een verzoek om publieke informatie kan mondeling of schriftelijk worden ingediend bij de gemeente. Dit is neergelegd in art. 4.1, tweede lid, van de Woo.*
>
> ***Ons besluit***
> *Wij hebben besloten om uw verzoek gedeeltelijk toe te wijzen. Hieronder leest u hoe wij tot ons besluit zijn gekomen.*
>
> ***Waarom hebben we dit besloten?***

Algemene opmerkingen
U hebt op 17 november 2023 uw verzoek om publieke informatie kenbaar gemaakt aan de gemeente Midden-Delfland. Op basis van het door u ingediende verzoek is er een zoekslag verricht naar documenten. De zoekslag heeft betrekking gehad op: mailboxen, het interne zaaksysteem en het archief. De documenten die langs deze weg worden openbaar gemaakt, vloeien voort uit deze zoekslag.

Beoordeling per punt van uw verzoek
In het vervolg zullen wij uw verzoek per ingediend punt behandelen.

(…)

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders,
[Gemeentesecretaris]'

Bij de betreffende beslissing waren meerdere bijlagen gevoegd, waaronder een declaratie van dinerkosten. In de bijgevoegde betaalopdracht waren tevens de adresgegevens en het IBAN (International Bank Account Number) van de voormalig burgemeester zichtbaar.

2.3.2.1 Afhandeling Woo-verzoeken

Uit de gevoerde gesprekken komt naar voren dat de verantwoordelijkheid voor de behandeling van Woo-verzoeken primair ligt bij medewerkers van het team Juridische Zaken. Zij dragen er zorg voor dat directe collega's, waar nodig, worden betrokken bij het meelezen en beoordelen van documenten. In de praktijk gebeurt dit regelmatig, maar dit is afhankelijk van de beschikbaarheid van collega's. Volgens de geïnterviewden betreft de afhandeling van Woo-verzoeken een arbeidsintensief en zorgvuldig proces. Het komt regelmatig voor dat sprake is van omvangrijke dossiers waarbij een groot aantal documenten moet worden beoordeeld om te waarborgen dat geen persoonsgegevens of andere vertrouwelijke informatie ten onrechte openbaar wordt gemaakt. De betrokken medewerkers van de verschillende vakafdelingen binnen de organisatie, waar de gevraagde informatie beschikbaar is, leveren de relevante documenten aan. Vervolgens beoordeelt een jurist van het team Juridische Zaken deze documenten op de aanwezigheid van persoonsgegevens en persoonlijke beleidsopvattingen. Op deze wijze wordt geborgd dat informatie die op grond van de AVG en/of de Woo niet openbaar mag worden gemaakt, wordt afgeschermd. De jurist die ten tijde van het betreffende Woo-verzoek verantwoordelijk was voor de behandeling van deze casus, is inmiddels niet meer werkzaam bij de gemeente. Hierdoor kon de feitelijke gang van zaken rondom dit verzoek niet meer met deze persoon worden afgestemd of nader worden gereconstrueerd. Tijdens de gesprekken is nagevraagd of binnen de organisatie een vastgelegde procedure bestaat voor de afhandeling van Woo-verzoeken. Uit de interviews komt naar voren dat een dergelijke procedure waarschijnlijk niet formeel is vastgelegd. Mocht er wel een procedure bestaan, dan is deze naar verwachting verouderd en wordt zij in de praktijk niet meer actief gehanteerd.

De formele verantwoordelijkheid voor de besluitvorming op een Woo-verzoek berust bij het college van burgemeester en wethouders. De gemeentesecretaris heeft in dit proces een coördinerende en toezichthoudende rol, maar controleert niet persoonlijk alle onderliggende documentatie. Binnen de huidige werkwijze is het proces zo ingericht dat de behandelend jurist beschikt over het mandaat om de uitgaande correspondentie, waaronder besluitbrieven, zelfstandig te ondertekenen namens het college. Voorheen, zoals in onderhavig casus, gebeurde dat door de gemeentesecretaris.

Vanaf december 2023 maakt de gemeente gebruik van de softwaretool DataMask. DataMask werkt met behulp van artificiële intelligentie (AI) en taaltechnologie om gevoelige persoonsgegevens in documenten automatisch te herkennen. De software anonimiseert deze gegevens, waardoor zij niet langer herleidbaar zijn tot natuurlijke personen. De anonimisering is onomkeerbaar, wat inhoudt dat de oorspronkelijke gegevens niet meer kunnen worden gereconstrueerd.

In de huidige werkwijze voert DataMask een eerste beoordeling uit van de documenten aan de hand van de uitzonderingsgronden van de Woo. Deze eerste geautomatiseerde selectie en afscherming (de zogeheten 'eerste slag') wordt vervolgens handmatig gecontroleerd door een jurist van het team Juridische Zaken (de zogeheten 'tweede slag').

Voordat DataMask door de gemeente in gebruik werd genomen, vond de beoordeling en afscherming van persoonsgegevens en vertrouwelijke informatie handmatig plaats. Gezien het tijdstip van het betreffende Woo-verzoek is het aannemelijk dat DataMask op dat moment nog niet beschikbaar was en de beoordeling destijds derhalve handmatig heeft plaatsgevonden. Eén van de geïnterviewden vermoedt dat in dit specifieke geval de betreffende persoonsgegevens per abuis over het hoofd zijn gezien.

2.3.2.2 Melding datalek

Op 29 juli 2025 wordt het datalek gemeld ten aanzien van de bezwaarmakers inzake de omgevingsvergunning voor het AZC. In een daaropvolgende e-mailwisseling wordt op 30 juli 2025 tevens melding gemaakt van een mogelijk datalek met betrekking tot onderhavige casus:

> *'(…)*
> *19 december 2023 (kenmerk* […]*) – Met de beslissing op een Woo-verzoek zijn de privégegevens van oud-burgemeester* [toenmalig burgemeester] *verstrekt aan* [Woo-verzoeker]*: naam, volledig adres, telefoonnummer en IBAN, zonder afscherming. Het besluit is ondertekend door gemeentesecretaris* [gemeentesecretaris]*. Dit lek is des te ernstiger omdat – zoals bekend uit mediaberichten – de burgemeester in die periode werd bedreigd. Wij hebben deze gegevens uiteraard nooit verspreid, juist vanwege de enorme impact die dergelijke privacy-inbreuken kunnen hebben op iemands persoonlijke levenssfeer.*
> *(…)'*

De melding van het datalek door de inwoner maakte zoals hierboven reeds aangegeven onderdeel uit van een e-mail gericht aan de gemeentesecretaris, de burgemeester en de afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering (tevens loco-secretaris). Op vrijdag 1 augustus 2025 reageert de afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering op de e-mail met de melding en geeft daarbij het volgende aan over het mogelijke datalek naar aanleiding van het Woo-verzoek:

> *'(…)*
> ***Datalekken onder verantwoordelijkheid van de gemeente***
> *Je noemt in je mail twee voorbeelden van datalekken. (…). Het tweede voorval is bij ons, bij mij, niet bekend, maar wij gaan na wat er aan de hand was. Als daar inderdaad sprake is van een datalek, dan handelen wij daarnaar.*
>
> *(…)'*

Na de melding heeft de afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering, blijkens onderstaande e-mail, overleg gevoerd met de PO en de Woo-coördinator verzocht de casus te onderzoeken. De afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering was wegens een sabbatical langdurig afwezig ten tijde van ons onderzoek en de jurist die ten tijde van het betreffende Woo-verzoek verantwoordelijk was voor de behandeling van deze casus, is inmiddels niet meer werkzaam bij de gemeente, waardoor wij dit niet hebben kunnen verifiëren. Op basis van de uitkomsten van het interne onderzoek is in afstemming tussen de afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering en de PO besloten het datalek niet te melden bij de AP. Deze afweging is afgestemd met de FG en was gebaseerd op het feit dat de betreffende gegevens slechts met één persoon waren gedeeld, dat de melder zelf had aangegeven de gegevens niet te hebben verspreid, en dat voor zover bekend sinds de gebeurtenis (ongeveer anderhalf jaar geleden) geen onrechtmatig gebruik van de gegevens heeft plaatsgevonden. De PO heeft het datalek wel op 4 augustus 2025 geregistreerd in het interne datalek register.

De afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering heeft tweemaal per e-mail (op 13 en 22 augustus 2025) bij de melder verzocht om verwijdering van de gegevens, waarop beide keren geen reactie is ontvangen.

In het eerste e-mailbericht van 13 augustus 2025 geeft de afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering eveneens een terugkoppeling ten aanzien van de melding.

Eerste e-mail gestuurd op 13 augustus 2025 om 10.45 uur:

> *'Beste,*
> *Jij en* [naam] *ontvingen met onderstaand bericht mijn reactie op jullie mail. In jullie mail schrijven jullie onder meer over twee andere incidenten die naar jullie mening een datalek zijn. Ik schreef dat ik het tweede voorval (persoonsgegevens oud-burgemeester* [achternaam]*) nog niet bij mij, bij ons, bekend was en dat we na zouden gaan wat er aan de hand is. Via deze mail informeer ik jou (en jullie).*
>
> *Er is inderdaad sprake van een datalek toen de gemeente in december 2023 jou informatie toestuurde als reactie op jouw WOO-verzoek. De betreffende gegevens van de oud-burgemeester hadden weggelakt moeten worden. Naar aanleiding van jullie mail heb ik de huidige WOO coordinator gevraagd om te onderzoeken wat er is gebeurd, contact opgenomen met de heer* [achternaam voormalig burgemeester] *en het lek gemeld bij onze privacy officer. Je gaf, jullie gaven, al in de mail aan dat jullie deze gegevens uiteraard niet hebben verspreid omdat jullie je realiseerden wat de impact zou kunnen zijn. Ik vraag je om deze gegevens ofwel te vernietigen ofwel zelf onleesbaar te maken. Wil je aan mij bevestigen dat je dit doet?*
>
> *Alvast dank voor je moeite.*
>
> *Hartelijke groet,* [afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering]

Tweede e-mail gestuurd op 22 augustus 2025 om 13.59 uur:

> *'Beste,*
> *In onderstaande mail vroeg ik je om te bevestigen dat je de persoonsgegevens van* [naam voormalig burgemeester] *zou vernietigen of onleesbaar te maken. Aanvullend op dat wat jullie zelf al hadden aangegeven, namelijk het niet verder verspreiden van de informatie (vanaf toen).Ik heb daarop nog geen reactie van je ontvangen. Ik vermoed dat je de mail wel in geode orde ontvangen en gelezen hebt, ik vernam namelijk dat mijn mail aan jou de (een) basis was voor het AD om vragen te stellen. Graag ontvang ik alsnog jouw reactie op mijn mail.*
>
> *Alvast dank!*
>
> *Hartelijke groet,* [afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering]*'*

De voormalig burgemeester is vervolgens op 4 september 2025 per brief over de melding geïnformeerd, nadat hij eerder telefonisch op de hoogte was gebracht door de afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering:

> *'Geachte* [achternaam voormalig burgemeester]*, beste* [voornaam voormalig burgemeester]*,*
>
> *Op 29 juli 2025 ontvingen wij een mail van een inwoner over een datalek. In de vervolgcommunicatie die als gevolg daarvan ontstond, liet de betreffende inwoner ons op 30 juli 's avonds aanvullend per mail weten dat dit niet het eerste datalek was van de gemeente. In die mail werd melding gemaakt van een datalek dat ontstaan was op 19 december 2023 en daarbij zouden uw persoonsgegevens zijn gedeeld. Tijdens het telefonisch contact dat u hierover had met* [afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering]*, heeft zij toegezegd dat wij de informatie ook schriftelijk aan u vastleggen. Dat is deze brief.*
>
> *Wij bieden onze excuses aan voor onze fout.*
>
> ***Uw naam, adres en IBAN zijn gedeeld met één persoon***
> *Op 17 november 2023 hebben wij een verzoek ontvangen op grond van de Wet open overheid (hierna: Woo). Dit verzoek was gericht op informatie over u als toenmalig burgemeester. Het verzoek bestond uit meerdere onderdelen waaronder het verzoek om een overzicht van uw declaraties als burgemeester. Op 20 december 2023 hebben wij onze beslissing op het Woo-verzoek gestuurd aan de verzoeker en hebben wij het verzoek deels toegewezen. Bij de beslissing waren bijlagen gevoegd, waaronder één declaratie van avondeten vanwege een informatiebijeenkomst. Bij de betaalopdracht die is bijgevoegd staan uw adresgegevens en uw IBAN. Deze informatie had weggelakt moeten worden en mochten niet worden gedeeld met de verzoeker.*
>
> ***Het spijt ons dat uw persoonsgegevens ten onrechte zijn gedeeld***
> *Wij betreuren het dat uw persoonsgegevens niet met de alertheid zijn behandeld die u van ons mag verwachten en bieden onze excuses aan voor deze fout.*
> *Het datalek heeft in het verleden plaatsgevonden en wij zijn voor het eerst op de hoogte geraakt door de mail van 30 juli. In de mail heeft de betreffende inwoner aangegeven de gegevens niet te hebben*

gedeeld: "Wij hebben die gegevens uiteraard nooit verspreid, juist vanwege de enorme impact die dergelijke privacy-inbreuken kunnen hebben op iemands persoonlijke levenssfeer".

Handelingen na de melding
Na ontvangst van de mail met daarin de melding van het datalek, hebben we dit onderzocht en toen bleek dat er inderdaad sprake was van een datalek hebben we hiervan intern melding gemaakt bij de privacy officer. We hebben daarna via whatsapp contact met u opgenomen om u vervolgens telefonisch te informeren. In dat gesprek is ook toegezegd dat u een schriftelijke bevestiging krijgt. Tot slot hebben we de melder van het datalek bevestigd dat inderdaad sprake is van een datalek.

Melder had zelf aangegeven niets met de informatie te doen en aanvullend is hem verzocht om de gegevens te verwijderen of te anonimiseren en dat aan de gemeente te bevestigen. Die bevestiging is helaas ook na herinnering uitgebleven. De mail vanuit ons aan betrokkene is wel gedeeld met de pers, dus we weten dat deze mail wel in goede orde ontvangen en gelezen is. Dat laatste heeft er ook toe geleid dat over het datalek enkele persvragen zijn gesteld. Daaraan voorafgaand is het ook betrokken bij schriftelijke vragen van de fractie VVD (artikel 42 reglement van orde) over datalekken bij de gemeente.

Gevolgen van het datalek
Telefonisch heeft u aangegeven het uiteraard te betreuren dat dit is gebeurd en ook dat u er tot nu toe geen hinder van heeft ondervonden of iets van heeft gemerkt. Aangezien het datalek ruime tijd geleden gebeurd is, ontvanger heeft aangegeven niets met de informatie te hebben gedaan en te doen en u tot nu toe geen last hebt gehad, schatten wij in dat de risico's beperkt zijn. Toch is het goed om alert te blijven op misbruik en phishingmails.

(…)

Met vriendelijke groet,
[gemeentesecretaris]
Gemeentesecretaris'

2.3.3 Vragen in de media en vanuit de gemeenteraad

Op 8 augustus 2025 wordt door de fractie van de VVD naar aanleiding van een brief die zij op 7 augustus 2025 van bezorgde inwoners zouden hebben ontvangen schriftelijke vragen ingediend ten aanzien van twee aanvullende vermeende datalekken. De vragen van de VVD-fractie hebben betrekking op de twee vermeende datalekken en luiden als volgt:

*'**Vragen op grond reglement van orde artikel 42 van de VVD-fractie naar aanleiding van mogelijke andere datalekken***
Gistermiddag, 7 augustus, ontvingen wij een brief van bezorgde inwoners over andere datalekken dan de persoonsgegevens van de 132 bezwaarmakers van vorige week.
De betreffende inwoners stellen dat dit meest recente datalek geen incident op zich is. Zij hebben nog een aantal privacy schendingen gevonden in gemeentelijk documenten, te weten:

- *4 juni 2025 (kenmerk* [kenmerk]*): In de zogeheten Sterappel-zaak zijn de NAW- gegevens van alle bezwaarmakers gedeeld met álle andere bezwaarmakers (mogelijk ook WoonWest als vergunninghouder).*
- *19 december 2023 (kenmerk* [kenmerk]*): Via een Woo-besluit zijn de privégegevens van oud-burgemeester* [naam] *– inclusief naam, adres, telefoonnummer en IBAN – verstrekt aan een derde.*

De VVD heeft naar aanleiding van deze brief een aantal vragen:
1. Zijn deze privacy-lekken ook daadwerkelijk goed onderzocht?
2. Wat is de uitkomst geweest van deze onderzoeken?
3. En wat zijn de acties geweest die naar aanleiding hiervan door het college zijn genomen?
4. Zijn deze incidenten ook gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens?
5. Is de borging van de AVG binnen de gemeentelijke organisatie wel (echt) goed op orde? Is hiervoor een plan van aanpak?'

Het college beantwoordt de vragen van de VVD-fractie per brief van 26 augustus 2025, waarin het college nader ingaat op de gemaakte afwegingen, de onderliggende juridische motivatie en de uiteindelijke, genomen besluiten:

'(…)
Context van de vragen van de VVD
De betreffende inwoners stellen dat er nog een tweetal privacy schendingen is, te weten:

- *4 juni 2025 (*[kenmerk]*): In de zogeheten Sterappel-zaak zijn de NAW-gegevens van alle bezwaarmakers gedeeld met alle andere bezwaarmakers (mogelijk ook WoonWest als vergunninghouder).*

- *19 december 2023 (*[kenmerk]*): Via een Woo-besluit zijn de privégegevens van oud-burgemeester* [naam] - *inclusief naam, adres, telefoonnummer en IBAN - verstrekt aan een derde*

Vraag 1. Zijn deze privacy-lekken ook daadwerkelijk goed onderzocht?
REACTIE:
Beide situaties zijn onderzocht. De eerstgenoemde situatie is geen (data)lek. In de tweede situatie is wel sprake van een datalek.

Vraag 2. Wat is de uitkomst geweest van deze onderzoeken?
REACTIE:
De eerste situatie betreft geen datalek. Deze situatie gaat over een bezwaarzaak, waarin 'op de zaak betrekking hebbende stukken' (waaronder de ingediende bezwaarschriften) met procespartijen zijn gedeeld door middel van beveiligde verzending. Hieronder leest u een nadere toelichting. Artikel 7:4, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) verplicht om belanghebbenden inzage te geven in deze stukken. Omdat de wet dit verplicht, is de verwerking van persoonsgegevens die hierdoor plaatsvindt noodzakelijk als bedoeld in artikel 6, eerste lid, aanhef en onder c, van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en bijgevolg rechtmatig. Daarnaast was er een gerechtvaardigd doel: het delen van ingezonden bezwaarschriften met betrokkenen is noodzakelijk voor een eerlijk bezwaarproces. Voorts kan het geven van (volledige) inzage in de stukken achterwege blijven als 'geheimhouding om gewichtige redenen is geboden' (artikel 7:4, vijfde lid, van de Awb). Dat vraagt om een belangenafweging, waarbij er aan de zijde van procesdeelnemers (waaronder de vergunninghouder) in het algemeen zwaarwegende belangen bestaan bij kennisneming van de meest essentiële gegevens van de indiener van een bezwaarschrift om zich effectief te kunnen verdedigen (het verdedigingsbeginsel). Als voorbeeld van die belangen Is het kunnen onderzoeken of een bezwaarmaker belanghebbende Is. NAW-gegevens zijn daarvoor essentieel. Zie ook de uitspraak van de rechtbank Rotterdam van 27 augustus2018, ECLI:NL:RBROT:2018:7943, waarin werd geoordeeld dat NAW-gegevens in beginsel moeten worden gedeeld zodat partijen zich effectief kunnen verweren.

De tweede situatie betreft wel een datalek. Hierbij zijn bij het besluit op een verzoek op grond van de Wet open overheid (Woo) van 19 december 2023 persoonsgegevens van de heer [voormalig burgemeester] *verzonden aan de verzoeker. Verzoeker en diens partner hebben dit recent per mail gemeld. Daarmee werd het lek bekend en hebben we dit onderzocht.*

Vraag 3. En wat zijn de acties geweest die naar aanleiding hiervan door het college zijn genomen?
REACTIE:
Voor wat betreft het datalek is contact opgenomen met de betrokkenen. Dus naast de [voormalig burgemeester]*, is er ook contact geweest met de (toenmalige) behandelaar van het Woo-verzoek. De melder van het datalek had zelf aangegeven na ontvangst van de gegevens in december 2023 deze niet te hebben gedeeld met anderen en dit ook niet te zullen doen. Aan de melder van het datalek is aanvullend verzocht om de gegevens te verwijderen dan wel te anonimiseren.*

Vraag 4. Zijn deze incidenten ook gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens?
REACTIE:
Nee, het datalek is niet gemeld bij de AP. Niet aile datalekken moeten worden gemeld bij de AP. De Privacy officer maakt een risico-inschatting van het datalek. Hierbij spelen een aantal factoren een rol. Meer informatie over deze factoren kunt u lezen via de volgende link: Datalek: wel of niet melden I Autoriteit Persoonsgegevens. Na afweging van alle relevante factoren, is besloten om het datalek niet te melden bij de AP.

Vraag 5. Is de borging van de AVG binnen de gemeentelijke organisatie wel (echt) goed op orde? Is hiervoor een plan van aanpak?
REACTIE:
Ja, het fundament van onze AVG-borging is op orde. We beschikken over de vereiste governance, processen en maatregelen. Wij handelen conform de AVG bij incidenten en verbeteren continu. Het recente datalek is betreurenswaardig; we hebben het volgens de wettelijke eisen opgepakt en gebruiken de lessen om verder te versterken.
Tegelijk bewegen we in een domein waar twee publieke waarden en wettelijke plichten soms schuren: openbaarheid van informatie (de Woo, maar ook de Awb gaat uit van openbaarheid van dan wel inzage in documenten (tenzij...)) en bescherming van persoonsgegevens (AVG). Dat vraagt per geval om een zorgvuldige afweging, transparantie over keuzes én blijvende aandacht voor menselijk handelen.
(…)'

Een dag eerder, op 25 augustus 2025, verschijnt eveneens een artikel in het AD waaraan wordt gerelateerd aan onderhavige casussen en waar een reactie vanuit de gemeente staat opgenomen:

'***Gemeente deelde eerder gegevens van bezwaarmakers: bewoners voelen zich geschonden in privacy***

Al eerder, in de zogenoemde 'Sterappel-zaak', werden naam- en adresgegevens van bezwaarmakers door de gemeente Midden-Delfland gedeeld met anderen. Of dat toen wél mocht, is de vraag.

(...)

Sterappel-zaak
Volgens de bewoners is het niet de eerste keer dat de gemeente de mist in gaat met het openbaar maken van vertrouwelijke gegevens. Zo kregen alle 42 bezwaarmakers tegen de 15 woonunits aan de Sterappel, afgelopen juni bij de beslissing op bezwaar elkaars namen en adressen toegestuurd. Het bewonerscollectief noemt dat een 'ernstige privacyschending'.

Maar dat mocht gewoon, stelt de gemeente, die verwijst naar de uitspraak in een eerdere, vergelijkbare zaak rond woningbouw in Rotterdam.

Advocaat [naam advocaat] *(Louwers IP&Tech Advocaten), gespecialiseerd in onder meer privacyrecht, bevestigt als onafhankelijk jurist dat de gemeente hier waarschijnlijk geen fout heeft gemaakt: ,,Als meerdere mensen bezwaar maken tegen hetzelfde besluit, is de gemeente wettelijk verplicht alle bezwaarschriften en bijbehorende stukken ter inzage te leggen voor alle betrokken partijen." Het is gebruikelijk dat de NAW-gegevens, als onderdeel van deze stukken, worden meegestuurd.*

Er is echter een 'maar': ,,Als er veiligheidsrisico's spelen of als openbaarmaking de privacy van betrokkenen onevenredig raakt, kan - en in sommige gevallen moet - de gemeente gegevens (gedeeltelijk) afschermen. Belanghebbenden kunnen bovendien vooraf de gemeente verzoeken hun gegevens niet volledig te delen."

Dat hebben de bewoners - impliciet - gedaan, stelt [naam]*: ,,Bezwaarmakers hadden aangegeven niet gevoegd (samengebracht, red.) behandeld te willen worden. Dit impliceert dus een verzoek om geen gegevens te delen." Bovendien: ,,Het is niet consequent, want de gemeente heeft alle bezwaarmakers in de azc-zaak wél een afgelakte versie gestuurd waarin adressen niet zichtbaar waren (voor het datalek aan het licht kwam, red). Het is onduidelijk waarom ze dat hier dan wel hebben gedaan."'*

Datalek
Het datalek van 28 juli was wél duidelijk een fout. Het doet het bewonerscollectief denken aan een eerdere fout die een gemeentelijk ambtenaar maakte. Op 19 december 2023 werden naam, adres, telefoonnummer en IBAN van oud-burgemeester [naam] *verstrekt aan een derde via een Woo-besluit.*

Volgens een gemeentelijk woordvoerder is dit lek onderzocht: ,,Er is contact hierover geweest met de voormalig burgemeester ([naam] *red.), hij heeft aangegeven hier geen hinder van te hebben ondervonden en beschouwt dit als een afgedane zaak."*
(…)'

2.3.4 Analyse

Aan de hand van de vooraf geformuleerde onderzoeksvragen volgt in de volgende paragrafen een analyse van de beide casussen. Hierbij wordt aandacht besteed aan de aard van de incidenten, de interne afhandeling door de gemeente, de toepassing van relevante wettelijke kaders (Awb, Woo en AVG) en interne protocollen, de beoordeling van de meldplicht en privacyaspecten, evenals de communicatie richting betrokkenen en de reactie op vragen vanuit de media en de gemeenteraad. De onderzoeksvragen worden geïntegreerd behandeld binnen de analyse, waarbij telkens de relatie met de relevante (juridische) kaders en de interne protocollen en de feitelijke handelwijze van de gemeente wordt gelegd. In de conclusie (hoofdstuk 3) volgt ten slotte een samenvattende, gestructureerde en expliciete beantwoording van de onderzoeksvragen van de drie casussen tezamen.

2.3.4.1 Sterappel-zaak

In de onderhavige casus betreft het een bezwaarschriftenprocedure rondom de tijdelijke woonunits op de locatie voormalige Sterappel. De wettelijke bepalingen met betrekking tot de behandeling van bezwaarschriften zijn vastgelegd in de Awb. In dergelijke procedures kunnen de verplichtingen uit de Awb en de beginselen van de AVG, zoals dataminimalisatie, op gespannen voet met elkaar komen te staan. De spanning ontstaat doordat de Awb het bestuursorgaan verplicht tot openheid, transparantie en een zorgvuldige belangenafweging en de AVG het bestuursorgaan verplicht zo min mogelijk persoonsgegevens te verwerken en delen en deze uitsluitend te gebruiken voor het specifieke doel waarvoor zij zijn verzameld.

De gemeente Midden-Delfland heeft ervoor gekozen bezwaarschriften ter beoordeling voor te leggen aan een onafhankelijke bezwaarschriftencommissie. Deze commissie brengt advies uit over bezwaarschriften, waarna de gemeente een besluit op het bezwaar neemt. Het bijbehorende proces staat beschreven in de 'Verordening bezwaarschriftencommissie Midden-Delfland 2023'. In het onderzoek zijn hieromtrent geen bijzonderheden gesignaleerd en is, voor zover uit het onderzoek blijkt, correct toegepast.

Op grond van artikel 7:2 Awb wordt het bestuursorgaan verplicht zorg te dragen voor een zorgvuldige behandeling van het bezwaar, waaronder de mogelijkheid voor belanghebbenden te worden gehoord. Artikel 7:6, tweede lid, Awb bepaalt dat een bestuursorgaan belanghebbenden afzonderlijk kan horen, indien dit noodzakelijk is voor een zorgvuldige behandeling. Wanneer een verzoek tot afzonderlijk horen wordt afgewezen, vloeit uit de algemene motiveringsplicht van artikel 3:46 Awb voort dat het bestuursorgaan de beslissing moet motiveren en de overwegingen kenbaar moet maken. In de onderhavige zaak heeft de commissie dit gedaan door in de brief van 8 april 2025 uit te leggen waarom het in groepsverband horen van de bezwaarmakers zowel doelmatig als toereikend was voor een zorgvuldige besluitvorming.

Daarnaast bepaalt artikel 7:4 Awb dat belanghebbenden ten minste tien dagen voor de hoorzitting de mogelijkheid hebben nadere stukken in te dienen. Tevens dient het bestuursorgaan het bezwaarschrift en alle op de zaak betrekking hebbende stukken ten minste een week voorafgaand aan het horen voor belanghebbenden ter inzage te leggen. Hiermee wordt gewaarborgd dat alle partijen voldoende tijd hebben zich zorgvuldig voor te bereiden en dat de hoorzitting plaatsvindt op basis van een volledig en inzichtelijk dossier. Het inzagerecht, geregeld in het tweede lid van artikel 7:4, vormt een van de fundamentele waarborgen voor een zorgvuldig verlopende bezwaarschriftprocedure. Zo wordt voorkomen dat het bestuursorgaan zijn beslissing baseert op informatie die de belanghebbenden niet hebben kunnen kennen.

In het kader van de Sterappel-procedure hebben meerdere inwoners bezwaar gemaakt tegen de afwijzing van hun handhavingsverzoek. In dit type procedure kunnen bezwaarmakers onderling kennis nemen van elkaars integrale bezwaarschriften en elkaar fysiek ontmoeten tijdens de openbare hoorzitting. Uit gesprekken in het kader van dit onderzoek en het nieuwsartikel van 25 augustus 2025, waarin een advocaat wordt geciteerd, blijkt dat het in de praktijk gebruikelijk is dat wanneer het college haar BOB deelt, het advies van de bezwaarschriftencommissie mede wordt verstrekt inclusief de NAW-gegevens van de bezwaarmakers. Dit kan echter, zoals eerder aangegeven, leiden tot een spanningsveld tussen de transparantieverplichtingen uit de Awb en de beginselen van de AVG, zoals dataminimalisatie.

Belanghebbenden moeten in beginsel echter kunnen controleren of het college hun ingediende bezwaarschiften, waaronder de ontvankelijkheid, correct heeft beoordeeld (art. 7:2, 7:4 Awb). In de Sterappel-casus is dit relevant, omdat de commissie heeft vastgesteld dat bepaalde bezwaarmakers een direct en persoonlijk belang hebben: zij wonen op minder dan 100 meter van de woonunits en hebben vanuit hun woning en/of perceel direct zicht op de woonunits. Deze locatiegebonden criteria vormen onder meer een objectieve basis voor de ontvankelijkheidsbeoordeling en maken het gebruik van volledige NAW-gegevens noodzakelijk binnen de bezwaarschiftenprocedure. De verwerking van volledige NAW-gegevens in de Sterappel-casus is hier mee in lijn met de AVG, omdat het noodzakelijk is voor de naleving van de wettelijke verplichtingen uit de Awb. Gelet hierop is de conclusie van de gemeente dat in deze situatie geen sprake is van een datalek goed navolgbaar.

Voorts wordt op 30 juli 2025 de melding van het mogelijke datalek ontvangen. De afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering reageert op 1 augustus 2025 richting de melder met de mededeling dat naar oordeel van de gemeente geen sprake is van een datalek. De reactie is echter summier van aard, aangezien uitsluitend wordt vermeld dat geen sprake is van een datalek zonder nadere motivering of toelichting

op de gehanteerde beoordeling. Conform het gemeentelijke 'Proces afhandeling datalekken' ligt de verantwoordelijkheid voor de beoordeling en terugkoppeling bij de PO. De PO dient de melding te beoordelen, hierover afstemming te hebben met de betrokken afdeling en vervolgens een gemotiveerde terugkoppeling te geven aan de melder. Deze terugkoppeling omvat zowel de conclusie of sprake is van een datalek als de onderliggende argumentatie en de eventueel te nemen vervolgstappen. Aan deze procedurele vereisten is in de onderhavige casus niet volledig voldaan, aangezien in de reactie aan de melder de onderliggende argumentatie ontbrak. De PO had een vergelijkbare melding met betrekking tot dezelfde casus wel al eerder beoordeeld. Later, op 26 augustus 2025, is naar aanleiding van schriftelijke vragen van de VVD-fractie wel nader op de casus ingegaan. In deze beantwoording zijn de overwegingen en gemaakte keuzes van de gemeente uitgebreider toegelicht en is inzicht gegeven in de juridische en feitelijke gronden waarop het eerdere oordeel, dat geen sprake zou zijn van een datalek, is gebaseerd.

2.3.4.2 Woo-verzoek

In deze casus is sprake van een verzoek op grond van de Woo waarin een inwoner informatie vraagt over onder meer de declaraties van de toenmalige burgemeester. Het verzoek valt onder de reikwijdte van artikel 4.1 Woo, aangezien het ziet op bestuurlijke informatie waarover het college van burgemeester en wethouders beschikt. De Woo beoogt openbaarheid van publieke informatie te bevorderen en het democratisch bestuur transparant te maken. Tegelijkertijd kent de Woo duidelijke uitzonderingsgronden om te voorkomen dat openbaarheid leidt tot onevenredige schade aan de belangen van de overheid of derden, waaronder de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (artikel 5.1, tweede lid, sub e). De AVG stelt daarnaast grenzen aan de verwerking van persoonsgegevens, waarbij persoonsgegevens slechts mogen worden gedeeld indien daar een rechtsgrond voor bestaat en het delen noodzakelijk en proportioneel is (artikel 5 en 6). Ook hier is derhalve sprake van een spanningsveld tussen enerzijds transparantie en anderzijds de bescherming van persoonsgegevens.

De gemeente heeft in onderhavige casus documenten verstrekt die onder meer persoonsgegevens van de voormalig burgemeester bevatten, waaronder naam, adres en IBAN. Deze gegevens vielen onder de bescherming van artikel 4, eerste lid, AVG (begrip 'persoonsgegevens') en hadden moeten worden geanonimiseerd of weggelakt op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder e, Woo en artikel 5 AVG (dataminimalisatie). De kwalificatie als datalek door de gemeente is daarmee navolgbaar.

De gemeente heeft het incident, na de melding, intern onderzocht en geregistreerd in het datalekregister, maar niet gemeld bij de AP. Op grond van artikel 33 AVG moet melding plaatsvinden tenzij het niet waarschijnlijk is dat het datalek een risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen. De afweging van de gemeente, dat de gegevens slechts aan één persoon zijn verstrekt, dat de ontvanger had toegezegd niets met de informatie te doen, en dat geen aanwijzingen bestonden voor misbruik, is in beginsel verdedigbaar binnen deze meldnorm.

In onderhavige casus heeft de afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering namens de gemeente op de externe melding gereageerd. Daarbij is, conform het 'Proces afhandeling datalekken', aan de melder bevestigd dat inderdaad sprake was van een datalek, omdat persoonsgegevens van de voormalig ten onrechte waren meegestuurd bij de beslissing op het Woo-verzoek. Hierbij heeft afstemming plaatsgevonden met de PO en de FG. Vervolgens heeft de afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering de melder tweemaal per e-mail verzocht de ontvangen persoonsgegevens te vernietigen of onleesbaar te maken en dit schriftelijk te bevestigen. Ondanks deze verzoeken is van de melder geen reactie ontvangen. Voorts is de gemeenteraad, via de beantwoording van de schriftelijke vragen van de VVD-fractie, geïnformeerd over het datalek, de interne beoordeling en de door het college genomen maatregelen. Tot slot is de voormalig burgemeester conform het 'Proces afhandeling datalekken' geïnformeerd dat zijn persoonsgegeven zijn gedeeld en sprake is van een datalek.

Daarnaast blijkt uit de reconstructie dat de gemeente geen actuele of formeel vastgelegde procedure had voor de behandeling van Woo-verzoeken. Sinds december 2023 gebruikt de gemeente de AI-tool DataMask voor automatische anonimisering, hetgeen een positieve verbetering is in het kader van *privacy by design* (artikel 25 AVG). Deze software tool was nog niet beschikbaar ten tijde van de behandeling van onderhavig Woo-verzoek.

De casus toont dat de formele rolverdeling en toezichtslijnen bij de behandeling van Woo-verzoeken kwetsbaar zijn. De gemeentesecretaris ondertekende destijds besluiten zonder persoonlijke controle van de bijlagen, terwijl de materiële toetsing bij een behandelend jurist lag. Hoewel deze werkwijze past binnen het mandaatbesluit, vergroot dit de afhankelijkheid van individuele zorgvuldigheid. De latere invoering van een tweeslagcontrole (AI-anonimisering gevolgd door menselijke toetsing) versterkt de naleving van de beginselen van de verantwoordingsplicht vanuit de AVG.

De casus illustreert evenzo het blijvende spanningsveld tussen openbaarheid en privacy: de Woo vergt transparantie, terwijl de AVG terughoudendheid voorschrijft. Deze casus onderstreept dat een goed functionerend Woo-proces niet alleen juridisch, maar ook organisatorisch en technisch moet worden ingebed.

HOOFDSTUK 3

Conclusie en aanbevelingen

In dit afsluitende hoofdstuk volgt de conclusie waarin de onderzoeksvragen worden beantwoord. Daarbij sluiten wij af met een antwoord op de laatste onderzoeksvraag waarin wij aanbevelingen formuleren voor het verkleinen van het risico op soortgelijke en vergelijkbare incidenten in de toekomst.

Uit de analyse van de drie onderzochte casussen -de Sterappel-zaak, het Woo-verzoek en het datalek rondom de RIB inzake het AZC- komt naar voren dat er geen aanwijzingen zijn dat de Sterappel-zaak een datalek betreft. De overige twee casussen betreffen wel datalekken en zijn in belangrijke mate veroorzaakt door een combinatie van menselijke fouten, het ontbreken van eenduidige en actuele werkprocessen en -in het geval van het AZC- tijdsdruk en de gevoeligheid van de onderliggende dossiers. Hoewel de feitelijke toedracht tussen de casussen verschilt, zijn enkele overeenkomsten zichtbaar. De onderzoeksvragen die inhoudelijk overlap hebben met elkaar, worden gezamenlijk behandeld.

3.1 Onderzoeksvraag 1 en 2

Wat zijn de oorzaken en omstandigheden waardoor de (mogelijke) datalekken hebben kunnen ontstaan?

Hoe zijn de processen verlopen die hebben geleid tot de (mogelijke) datalekken? Hoe is de interne samenwerking verlopen?

In de casus omtrent de BOB inzake de omgevingsvergunning voor het AZC is het datalek ontstaan doordat bij de RIB meerdere bijlagen zijn gevoegd die onderdeel uitmaakten van de BOB-stukken. In één van deze bijlagen, het advies van de bezwaarschriftencommissie, bevonden zich de NAW-gegevens van 132 bezwaarmakers.

Het college heeft in deze casus besloten dat eind juli 2025 een extra RIB uitgebracht moest worden, zodat de raad tijdig en volledig zou worden geïnformeerd over de BOB inzake de omgevingsvergunning voor het AZC, aangezien de geplande, periodieke RIB pas september 2025 zou worden uitgebracht. De inhoudelijke vakafdeling is normaliter verantwoordelijk voor het opstellen van een RIB, maar de betreffende vakafdeling, team VTH, had nooit eerder een RIB moeten opstellen, aangezien een BOB doorgaans niet tot een RIB leidt. Mede om die reden heeft de gemeentesecretaris deze rol op zich genomen, de RIB opgesteld en de bijlagen eveneens per e-mail aan de plaatsvervangend griffier verzonden. De plaatsvervangend griffier heeft de RIB inclusief bijlagen vervolgens, vanuit het e-mailbericht, toegevoegd en gepubliceerd in iBabs. In deze casus blijken zich derhalve vier afwijkingen te hebben voorgedaan ten aanzien van het reguliere en gebruikelijke proces, die bij een RIB doorgaans worden gehanteerd. Deze afwijkingen betreffen:

1. Afwijking van de reguliere procedure voor periodieke RIB's ten aanzien van ontwikkelingen betreffende het AZC, waarbij normaliter het team Juridische Zaken en het team Communicatie bijdragen en meelezen.
2. Afwijking van de gebruikelijke verantwoordingsstructuur, doordat niet de inhoudelijke vakafdeling met specifieke en gedetailleerde kennis van de betreffende documenten, maar de gemeentesecretaris de RIB opstelde.
3. Afwijking van het uitgangspunt dat BOB-besluiten onder normale omstandigheden niet worden opgenomen in een RIB.
4. Afwijking door gebruik te maken van bijlagen uit een e-mail in plaats van uitsluitend documenten uit het zaaksysteem.

Het is evident dat afwijkingen van reguliere werkprocessen het risico op fouten aanzienlijk vergroten. Daarbij komt dat uit het onderzoek is gebleken dat binnen de gemeente geen formeel vastgelegde (werk)processen bestaan voor het opstellen en publiceren van een RIB. Hierdoor ontbreekt een eenduidige procedurele basis, hetgeen de kans op inconsistent handelen en daarmee op incidenten vergroot. De tijdsdruk door het naderende zomerreces, de -door het college ingeschatte- grote informatiebehoefte van de raad en de politieke gevoeligheid van het AZC-dossier hebben voorts bijgedragen aan een verhoogde foutgevoeligheid

In de casus inzake het Woo-verzoek is sprake geweest van een datalek doordat persoonsgegevens (NAW-gegevens en IBAN) van de voormalig burgemeester per abuis niet waren geanonimiseerd. In deze casus ging het om een Woo-verzoek van een inwoner die onder meer inzicht vraagt in de declaraties van de toenmalige burgemeester. Uit het onderzoek blijkt dat een medewerker van het team Juridische Zaken een Woo-verzoek oppakt en de benodigde stukken opvraagt bij de verschillende afdelingen binnen de organisatie. De medewerker Juridische Zaken is vervolgens verantwoordelijk voor het anonimiseren van de documenten op basis van hetgeen daarover is bepaald in de AVG en de Woo. Destijds gebeurde dat handmatig. De gemeentesecretaris heeft in dit proces een coördinerende en toezichthoudende rol, ondertekent in die hoedanigheid het Woo-besluit, maar controleert niet persoonlijk alle onderliggende documentatie. Uit het onderzoek is niet gebleken dat binnen de gemeente sprake is van een (geactualiseerd) gehanteerd en vastgelegd (werk)proces ten aanzien van Woo-verzoeken. Hierdoor was het proces kwetsbaar voor menselijke fouten. Uit de gesprekken blijkt dat de Woo-verzoeken worden gekwalificeerd als een arbeidsintensief proces en een beperkt aantal medewerkers van het team Juridische Zaken de Woo-verzoeken in behandeling neemt, waarbij waarschijnlijk in deze specifieke casus, de persoonsgegevens over het hoofd zijn gezien.

Ten slotte kan ten aanzien van de Sterappel-zaak het volgende worden opgemerkt. De gemeente Midden-Delfland heeft ervoor gekozen de ingediende bezwaarschriften ter advisering voor te leggen aan een onafhankelijke bezwaarschriftencommissie. Deze commissie beoordeelt de bezwaren en brengt een gemotiveerd advies uit, waarna het college het formele besluit op bezwaar vaststelt. Het in deze casus gehanteerde proces vloeit rechtstreeks voort uit de wettelijke verplichtingen uit de Awb en de bepalingen zoals vastgelegd in de 'Verordening bezwaarschriftencommissie Midden-Delfland 2023'. Het delen van NAW-gegevens tussen bezwaarmakers vloeit eveneens voort uit wettelijke verplichtingen uit de Awb en is noodzakelijk voor een zorgvuldige behandeling van het bezwaarproces. Wel laat deze casus zien dat spanning kan ontstaan tussen de openbaarheid en inzageverplichtingen uit de Awb enerzijds en het dataminimalisatiebeginsel van de AVG anderzijds. Die spanning vereist in elke procedure een bewuste en toetsbare afweging. Gelet hierop is de conclusie van de gemeente dat in deze situatie geen sprake is van een datalek goed navolgbaar, maar dat sprake is van een afweging binnen de bevoegdheidsruimte van het bestuursorgaan, waarbij de verwerking van persoonsgegevens plaatsvindt op basis van een wettelijke verplichting (artikel 6, eerste lid, onder c AVG) en in lijn met de inzage- en openbaarheidsverplichtingen uit de Awb.

3.2 Onderzoeksvraag 3

Welke interne processen en procedures zijn binnen de gemeente, dan wel wettelijk vastgelegd met betrekking tot persoonsgegevensbescherming, en zijn deze in de betreffende casussen doorlopen? Zo niet, waarom niet en met welke gevolgen?

De gemeente beschikt over een Strategisch Informatiebeveiligingsbeleid 2023–2026 en een Privacybeleid gemeente Midden-Delfland uit 2019, alsmede een geactualiseerde versie uit 2025. Aangezien de onderzochte casussen nog onder de reikwijdte vielen van de versie uit 2019, is in dit onderzoek van die versie uitgegaan. De beleidskaders bevatten bepalingen en handvatten die voortvloeien uit de AVG en de UAVG. Zo beschikt de gemeente onder meer over een register van verwerkingen, een register van datalekken en zijn de wettelijk verplichte rollen, zoals de FG, ingevuld. Uit het register van verwerkingen blijkt dat de gegevensverwerkingen inzake Woo-verzoeken niet is beschreven en nog gebaseerd is op de voormalige Wob en Who. De verwerkingen inzake een RIB en de bezwaarschriftenprocedure staan daarentegen wel geregistreerd in het register van verwerkingen. Daarnaast komt uit het onderzoek naar voren dat binnen de organisatie diverse bewustwordingsactiviteiten worden georganiseerd.

Ten aanzien van de twee datalekken kan worden vastgesteld dat één van de beginselen uit de AVG, namelijk het beginsel van dataminimalisatie, niet correct is toegepast. In beide casussen blijkt sprake te zijn van een menselijke fout, waarbij onvoldoende aandacht is geweest voor de gegevens die zijn gedeeld. Met betrekking tot het Woo-verzoek blijkt uit het onderzoek dat inmiddels technische maatregelen zijn getroffen, onder meer door de inzet van anonimisatiesoftware. Hierdoor is de kans op het ongewenst delen van persoonsgegevens verkleind.

Uit de Sterappel-zaak blijkt daarnaast de spanning die kan ontstaan tussen de openbaarheid en inzageverplichtingen uit de Awb enerzijds en het dataminimalisatiebeginsel van de AVG anderzijds. In de AZC-zaak lijkt de balans te zijn verschoven in de richting van het dataminimalisatiebeginsel uit de AVG. In die casus is immers door het college besloten een geanonimiseerde versie van het advies van de bezwaarschriftencommissie te delen met de bezwaarmakers, gezien de (politieke) gevoeligheid van de casus. In de Sterappel-zaak lijkt de omgekeerde situatie te zijn ontstaan: daar heeft de openbaarheid en inzageplicht op grond van de Awb geprevaleerd boven het dataminimalisatiebeginsel, doordat de volledige NAW-gegevens van de bezwaarmakers onderling zijn gedeeld. Ofschoon de gemaakte keuzes in beide casussen afzonderlijk verdedigbaar kunnen zijn, was het voor de betrokken bezwaarmakers wenselijk en passend geweest wanneer de gemeente duidelijker en explicieter had gemotiveerd waarom in de ene casus wél en in de andere casus géén persoonsgegevens werden geanonimiseerd. Een transparante toelichting op de gemaakte belangenafweging had mogelijk bijgedragen aan beter begrip bij betrokken inwoners, maar ook aan een meer consistente beeldvorming rondom de privacy- en openbaarheidstoepassing door de gemeente.

3.3 Onderzoeksvraag 4 en 5

Welke interne processen en procedures zijn binnen de gemeente, dan wel wettelijk vastgelegd na het ontdekken van een datalek en zijn deze in de betreffende casussen doorlopen? Zo niet, waarom niet en met welke gevolgen?

Hoe zijn de processen verlopen na het ontdekken van de (mogelijke) datalekken? Hoe is de interne samenwerking verlopen? Hoe is geacteerd richting betrokkenen (intern, inwoners, raad)?

De gemeente beschikt over een ‘Proces afhandeling datalekken’, dat grotendeels is gebaseerd op de verplichtingen uit de AVG. Na ontdekking van de (mogelijke) datalekken is in twee van de drie casussen (Woo en AZC) in lijn met het ‘Proces afhandeling datalekken’ gehandeld. De samenwerking

na ontdekking verliep in de meeste gevallen goed, met snelle actie, risicobeoordeling en communicatie naar betrokkenen, raad en -indien nodig- de media. Ten aanzien van het Woo-verzoek is afhandeling van het datalek is grotendeels het proces afhandeling datalekken doorlopen: de betrokkene is geïnformeerd, er is een risico-afweging gemaakt en het incident is geregistreerd. De gegevens zijn niet verder verspreid en de risico's werden daarom als beperkt ingeschat.

Ten aanzien van de AZC-casus heeft de gemeente na ontdekking van het incident snel en adequaat gehandeld door het document direct te vervangen, de betrokkenen en de raad vrijwel onmiddellijk te informeren en conform de meldplicht uit de AVG een melding te doen bij de AP. Bij de beoordeling van het incident is tevens meegewogen of sprake was van bijzondere categorieën van persoonsgegevens. Dit is beoordeeld en ontkennend vastgesteld door de PO in afstemming met de FG. Aangezien de AP geen reactie heeft gegeven, mag worden aangenomen dat de melding correct is ingediend en dat het incident op basis van de beschikbare informatie geen verdere opvolging door de AP behoeft. Daarnaast heeft een intern onderzoek plaatsgevonden, waarbij het datalek conform de AVG is geëvalueerd. Tot slot heeft op 27 oktober 2025 een bijeenkomst voor betrokkenen plaatsgevonden, waarbij de burgemeester en de gemeentesecretaris aanwezig waren. Tijdens deze bijeenkomst hebben zij onder meer de resultaten van het interne onderzoek toegelicht en hebben zij vragen van inwoners beantwoord.

In de Sterappel-casus is deze procedure niet volledig toegepast. Hoewel uiteindelijk werd vastgesteld dat in deze casus geen sprake was van een datalek, is de melder (van 30 juli 2025) niet voorzien van een gemotiveerde toelichting waarom de casus, naar het oordeel van de gemeente, niet als datalek werd aangemerkt. Deze motivering is pas later, in de media en bij de beantwoording van schriftelijke vragen van de raad, alsnog gegeven.

3.4 Onderzoeksvraag 6

Welke lessen kan de gemeente trekken uit de onderzochte casussen, en welke verbeteringen zijn denkbaar teneinde dergelijke risico's adequater te beheersen?

Uit de drie casussen blijkt dat de gemeente Midden-Delfland over het algemeen een solide basis heeft voor privacy- en informatiebeveiligingsbeheer, maar dat verdere professionalisering en borging noodzakelijk is om dergelijke risico's effectief te mitigeren. In onderstaande paragaaf geven wij enkele aanbevelingen puntsgewijs weer:

- Uit het onderzoek blijkt dat voor enkele cruciale processen, waaronder de behandeling van Woo-verzoeken en het opstellen en publiceren van een RIB, geen formeel vastgestelde en vastgelegde procedures of werkprocessen beschikbaar zijn. Het is aan te bevelen deze processen expliciet te definiëren, te formaliseren en organisatiebreed te borgen, zodat een uniforme en controleerbare werkwijze ontstaat. Wij bevelen aan in deze formele procedures duidelijk de bijbehorende rollen en verantwoordelijkheden te specificeren en tevens een verplicht vier-ogen-principe op te nemen, waarbij zowel de inhoud van het document als alle bijlagen (met specifieke aandacht voor de aanwezigheid van persoonsgegevens) voorafgaand aan publicatie of verstrekking door een tweede functionaris worden gecontroleerd. Daarbij dient expliciet het uitgangspunt te gelden dat zorgvuldigheid immer boven snelheid prevaleert. Wij adviseren deze nieuwe, maar ook de reeds bestaande, protocollen periodiek te evalueren op actualiteit, effectiviteit en werkbaarheid, conform de vereisten uit onder meer de AVG.
- De casus rond de RIB illustreert dat het gebruik van parallelle communicatielijnen (e-mail én zaaksysteem) kan leiden tot fouten, zeker wanneer documenten niet consistent in systemen beschikbaar zijn of wanneer meerdere systemen naast elkaar bestaan (zoals het algemene zaaksysteem en het zaaksysteem van team VTH: *RX Mission*). De gemeente kan hier een belangrijke slag maken door een strikte voorkeurskanaalstrategie te hanteren, het gebruik van

e-mail voor het delen van persoonsgegevens te beperken en technische koppelingen tussen systemen te verbeteren of systemen te consolideren. Daarbij verdient het aanbeveling de gebruiksvriendelijkheid en praktische toepasbaarheid van het zaaksysteem te evalueren, in het bijzonder om na te gaan of dit systeem voldoende aansluit bij situaties waarin spoed en tijdsdruk een rol spelen.

- Beperk het gebruik van bijlagen bij informatieverstrekking, waaronder bij het opstellen van een RIB. In lijn met het beginsel van dataminimalisatie dient de gemeente telkens kritisch te beoordelen welke informatie daadwerkelijk noodzakelijk is om het doel van de communicatie te bereiken. Het verdient aanbeveling de RIB zodanig op te stellen dat de benodigde informatie integraal en volledig in de tekst van de brief wordt opgenomen en bijlagen uitsluitend toe te voegen wanneer zij strikt noodzakelijk zijn voor de inhoudelijke duiding of besluitvorming. Bij het toevoegen van bijlagen dient altijd een privacy- en noodzaakstoets uit te voeren. Persoonsgegevens mogen, op grond van artikel 5 AVG, immers slechts in die mate worden verwerkt en gedeeld die strikt noodzakelijk is voor het doel. Bij elke afzonderlijke casus dient de gemeente kritisch te beoordelen welke gegevens strikt noodzakelijk zijn voor het doel en hoe deze kunnen worden gedeeld, zodat zowel de zorgvuldigheid en transparantie uit relevante wetgeving, zoals de Awb en de Woo, als de privacyverplichtingen uit de AVG in voldoende mate worden gerespecteerd.
- Uit het onderzoek blijkt dat in de twee bezwaarprocedures in de Sterappel-zaak en de AZC-casus verschillende keuzes zijn gemaakt ten aanzien van het delen of anonimiseren van NAW-gegevens van bezwaarmakers. Hoewel deze keuzes in beide casussen afzonderlijk verdedigbaar kunnen zijn, leidt het ontbreken van een proactieve motivatie en communicatie tot onduidelijkheid bij betrokkenen (zoals onder meer blijkt uit het nieuwjaarsartikel van 25 augustus 2025 in het AD) en creëert het een risico op negatieve beeldvorming over de zorgvuldigheid en gelijkmatigheid van gemeentelijke besluitvorming. Het verdient aanbeveling zoveel mogelijk een consistent beleid en werkwijze vast te leggen voor het omgaan met persoonsgegevens in bezwaarprocedures. Indien wordt besloten hiervan af te wijken (binnen de gestelde wettelijke kaders), dan is het wenselijk dit duidelijk te motiveren en te communiceren aan de betrokkenen.

Bijlage 1. Toetsingskader

Doel van het onderhavige onderzoek is onder meer te duiden welke interne processen en procedures binnen de gemeente van toepassing zijn, dan wel wettelijk zijn vastgelegd, met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens en de afhandeling van datalekken, en in hoeverre deze in de betreffende casussen zijn gevolgd. In dit toetsingskader zijn de relevante wetten, regelingen en (interne) procedures opgenomen die van belang zijn voor de duiding van de bevindingen. Het toetsingskader bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Algemeen beginselen van behoorlijk bestuur en Bijzondere bepalingen over bezwaar en administratief beroep (Algemene wet Bestuursrecht)
2. Algemene Verordening Gegevensbescherming en Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming
3. Baseline Informatiebeveiliging Overheid en de handreiking '10 bestuurlijke principes voor informatiebeveiliging'
4. Wet open overheid
5. Strategisch informatiebeveiligingssysteem gemeente Midden-Delfland 2023 – 2026
6. Privacybeleid gemeente Midden-Delfland 2019
7. Gemeentewet

1.1 Algemene beginselen voor behoorlijk bestuur

De algemene beginselen van behoorlijk bestuur zijn regels en principes die bestuursorganen moeten volgen om eerlijk, zorgvuldig en transparant te handelen bij de uitvoering van hun taken. Deze beginselen zorgen ervoor dat besluiten en acties van de overheid rechtvaardig en betrouwbaar zijn en dat burgers en bedrijven worden beschermd tegen willekeur en onzorgvuldigheid. Kort samengevat luiden de beginselen:

- **Het zorgvuldigheidsbeginsel**: bestuursorganen moeten zorgvuldig onderzoek doen naar de relevante feiten en belangen voordat zij een besluit nemen. Alle betrokken partijen moeten worden gehoord en belangen goed afgewogen.
- **Het rechtszekerheidsbeginsel**: burgers moeten erop kunnen vertrouwen dat besluiten duidelijk, voorspelbaar en stabiel zijn. Het bestuur mag niet zomaar besluiten wijzigen of intrekken zonder goede reden.
- **Het vertrouwensbeginsel**: burgers mogen erop vertrouwen dat toezeggingen en verklaringen van het bestuur worden nagekomen, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om hiervan af te wijken.
- **Het gelijkheidsbeginsel**: het bestuur mag geen onderscheid maken tussen personen in gelijke situaties en moet iedereen gelijk behandelen.
- **Het motiveringsbeginsel**: besluiten moeten duidelijk worden onderbouwd en geïndiceerd. Het waarom en de juridische basis van het besluit moet worden uitgelegd aan de betrokkenen.
- **Het proportionaliteitsbeginsel**: een maatregel of besluit mag niet verder gaan dan nodig is om het doel te bereiken. Er moet een balans zijn tussen het middel en de gevolgen ervan.

- **Het fair play-beginsel**: bestuursorganen moeten objectief, onbevooroordeeld en transparant handelen. Zij mogen geen belang hebben bij de uitkomst van de zaak.
- **Het beginsel van kenbaarheid**: burgers moeten weten welke regels van toepassing zijn en hoe zij hun rechten kunnen uitoefenen. Het bestuur moet helder en toegankelijk communiceren.

Bovengenoemde beginselen zijn grotendeels verankerd in de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Bijzondere bepalingen over bezwaar en administratief beroep

Relevant voor deze casus zijn tevens de bepalingen in de Awb op welke wijze in Nederland burgers bezwaar kunnen maken tegen besluiten van bestuursorganen, en hoe die besluiten eventueel kunnen worden aangevochten via de bezwaar- en beroepsprocedure. De bepalingen die relevant zijn voor onderhavig onderzoek zijn met name artikel 7:2 (hoorplicht), 7:4 (inzage in stukken) en 7:6 Awb (wijze van horen). De gemeente Midden-Delfland heeft ervoor gekozen bezwaarschriften ter beoordeling voor te leggen aan een onafhankelijke bezwaarschriftencommissie (Artikel 7:13 Awb). Deze commissie brengt advies uit over bezwaarschriften, waarna de gemeente een besluit op het bezwaar neemt. Ten behoeve van de inrichting en werkwijze van de bezwaarschriftencommissie hanteert de gemeente de 'Verordening bezwaarschriftencommissie Midden-Delfland 2023'. Deze verordening bevat de lokale uitwerking van artikel 7:13 Awb en regelt onder meer de samenstelling, bevoegdheden en procedurele werkwijze van de commissie.

1.2 Wetgeving en (interne) richtlijnen

Relevante wetgeving en richtlijnen omtrent omgang data

Algemene Verordening Gegevensbescherming en Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) vormt de basis voor regelgeving rondom verzameling en het gebruik van persoonsgegevens. De Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG) is de Nederlandse wet die sinds 25 mei 2018 de Europese privacywet AVG (GDPR) aanvult en concretiseert voor Nederland. Gemeenten moeten niet alleen voldoen aan de AVG, maar ook aan de nationale aanvullingen uit de UAVG. De AVG is een Europese verordening, maar laat op sommige punten ruimte voor nationale keuzes. De UAVG vult deze ruimte in voor Nederland, bijvoorbeeld bij de Verwerking van bijzondere persoonsgegevens (zoals biometrische gegevens) en regels voor verwerking van persoonsgegevens van strafrechtelijke aard. Daarnaast regelt de UAVG de bevoegdheden van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) en bepaalt hoe de AP toezicht houdt en boetes oplegt.

Onder de AVG heeft de gemeente Midden-Delfland een informatieplicht. Dat betekent dat de gemeente verplicht is inwoners duidelijk te informeren over wat met hun persoonsgegevens gebeurt en waarom. Persoonsgegevens zijn onder andere iemands naam, adres, telefoonnummer en pasfoto. Er zijn zes AVG-beginselen. Deze beginselen zijn relevant voor het onderzoek voor het duiden van de interne processen van de gemeente rondom dataverzameling en gegevensverwerking:

- **Rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie:** organisaties moeten rechtmatig, behoorlijk en transparant handelen. Om rechtmatig te zijn, moet een verwerking in elk geval zijn gebaseerd op een grondslag uit de AVG. Maar ook mag de verwerking niet in strijd zijn met andere wetgeving, zoals een wettelijke geheimhoudingsplicht. De verwerking moet ook 'behoorlijk' zijn. Dat betekent dat deze niet (op een niet te rechtvaardigen manier) nadelig, discriminerend, onverwacht of misleidend mag zijn voor de betrokkenen. Verder moet het transparant zijn voor betrokkenen hoe en waarom een organisatie hun persoonsgegevens verwerkt. Dat betekent dat de organisatie hier open en duidelijk over moet communiceren.

Organisaties mogen alleen persoonsgegevens verwerken als zij voldoen aan minimaal één van onderstaande grondslagen:
  - U heeft toestemming van de persoon om wie het gaat;
  - Het is noodzakelijk om gegevens te verwerken om een overeenkomst uit te voeren;
  - Het is noodzakelijk om gegevens te verwerken omdat u dit wettelijk verplicht bent;
  - Het is noodzakelijk om gegevens te verwerken om vitale belangen te beschermen;
  - Het is noodzakelijk om gegevens te verwerken om een taak van algemeen belang uit te voeren/openbaar gezag uit te oefenen;
  - Het is noodzakelijk om gegevens te verwerken om uw gerechtvaardigde belang te behartigen.
- **Doelbinding:** organisaties mogen persoonsgegevens alleen verzamelen en verwerken met een gerechtvaardigd doel dat vooraf bepaald is.
- **Dataminimalisatie:** de dataverwerking moet passen bij het vooropgestelde doel en er mogen niet meer gegevens verwerkt worden dan noodzakelijk is om het gestelde doel te bereiken.
- **Juistheid:** organisaties moeten ervoor zorgen dat gegevens juist zijn. En de gegevens actualiseren als dat nodig is.
- **Opslagbeperking:** organisaties moeten persoonsgegevens verwijderen zodra die niet langer nodig zijn voor het oorspronkelijke doel waarvoor ze zijn verzameld.
- **Vertrouwelijkheid en integriteit:** organisaties moeten hun gegevensverwerkingen goed beveiligen. Naast 'gewone' persoonsgegevens, zijn er *gevoelige* en *bijzondere* persoonsgegevens. Deze verhogen het risico op een mogelijke datalek. Gevoelige persoonsgegevens zijn niet expliciet in de AVG opgenomen, bijvoorbeeld locatiegegevens. Voor bijzondere persoonsgegevens gelden er wel expliciet extra beveiligingseisen. In de regel is het verwerken van bijzondere persoonsgegevens verboden, tenzij een organisatie zich kan beroepen op een uitzondering. In artikel 9 van de AVG zijn deze uitzonderingen opgenomen. Bijzondere persoonsgegevens betreffen:
  - Persoonsgegevens waaruit iemands ras of etnische afkomst blijkt.
  - Persoonsgegevens waaruit iemands politieke opvattingen blijken.
  - Persoonsgegevens waaruit iemands religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken.
  - Persoonsgegevens waaruit het lidmaatschap van een vakbond blijkt.
  - Gegevens over iemands gezondheid.
  - Gegevens over iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid.
  - Genetische gegevens.
  - Biometrische gegevens (bedoeld voor de unieke identificatie van een persoon).
- **Verantwoordingsplicht:** de verantwoordingsplicht betreft een overkoepelend beginsel van de AVG. De verantwoordingsplicht houdt in dat een organisatie moet kunnen aantonen dat een verwerking van persoonsgegevens voldoet aan de belangrijkste uitgangspunten van de AVG. Ook moet aangetoond kunnen worden dat de juiste technische en organisatorische maatregelen genomen zijn om de persoonsgegevens te beveiligen.

Gegevensverwerking

Onder de 'verwerking' van persoonsgegevens, worden de volgende handelingen verstaan: verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, doorzenden, verspreiden, beschikbaar stellen, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, afschermen, wissen en vernietigen. Voorafgaande deze verwerking, is dus een grondslag benodigd. Het is aan te raden deze grondslag te vermelden in een privacyverklaring, in het privacybeleid (dergelijk beleid is echter niet verplicht) of een verwerkingsregister. Een verwerkingsregister is verplicht zodra een organisatie meer dan 250 medewerkers heeft, de

verwerking van persoonsgegevens niet incidenteel is, er persoonsgegevens verwerkt worden die een hoog risico inhouden voor de rechten en vrijheden van deze personen, en als bijzondere persoonsgegevens verwerkt worden. Daarnaast is het aan een organisatie zelf om te bepalen of gegevensverwerking een hoog privacy risico oplevert. Als dit vermoeden er is, dient voorafgaande de gegevensverwerking een **Data protection impact assessment (DPIA)** uitgevoerd te worden. Artikel 35 van de AVG bepaalt hierover het volgende:

> ***Artikel 35 - Gegevensbeschermingseffectbeoordeling***
>
> *1. Wanneer een soort verwerking, in het bijzonder een verwerking waarbij nieuwe technologieën worden gebruikt, gelet op de aard, de omvang, de context en de doeleinden daarvan waarschijnlijk een hoog risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen voert de verwerkingsverantwoordelijke vóór de verwerking een beoordeling uit van het effect van de beoogde verwerkingsactiviteiten op de bescherming van persoonsgegevens. Eén beoordeling kan een reeks vergelijkbare verwerkingen bestrijken die vergelijkbare hoge risico's inhouden.*
>
> *(…)*
>
> *3. Een gegevensbeschermingseffectbeoordeling als bedoeld in lid 1 is met name vereist in de volgende gevallen:*
>
> *a) een systematische en uitgebreide beoordeling van persoonlijke aspecten van natuurlijke personen, die is gebaseerd op geautomatiseerde verwerking, waaronder profilering, en waarop besluiten worden gebaseerd waaraan voor de natuurlijke persoon rechtsgevolgen zijn verbonden of die de natuurlijke persoon op vergelijkbare wijze wezenlijk treffen;*
>
> *b) grootschalige verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9, lid 1, of van gegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten als bedoeld in artikel 10; of*
>
> *c) stelselmatige en grootschalige monitoring van openbaar toegankelijke ruimten.*

Proces datalek

Er is sprake van een datalek als iemand toegang heeft tot persoonsgegevens zonder dat dit mag of de bedoeling is. Zodra er een datalek heeft plaatsgevonden, moeten organisaties zich houden aan de meldplicht datalekken zoals beschreven in artikel 33 en artikel 34 van de AVG. Echter, het is afhankelijk van de mogelijke impact van het datalek op slachtoffers of deze gemeld moet worden bij de AP. Hetzelfde geldt voor het informeren van slachtoffers. Hiervoor moet een organisatie zelf een risico-inschatting maken op basis van verschillende factoren die de AVG aanreikt. Onder andere de kenmerken van de ontvanger, waarbij gesteld wordt dat een verkeerde collega binnen dezelfde organisatie, partijen met een vaste zakelijke relatie, en partijen met een wettelijk beroepsgeheim vallen onder betrouwbare ontvangers. Daarnaast zijn er meerdere richtlijnen opgesteld door de European Data Protection Board over de meldplicht van datalekken.

> ***Artikel 33 - Melding van een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de toezichthoudende autoriteit***
>
> *1. Indien een inbreuk in verband met persoonsgegevens heeft plaatsgevonden, meldt de verwerkingsverantwoordelijke deze zonder onredelijke vertraging en, indien mogelijk, uiterlijk 72 uur nadat hij er kennis van heeft genomen, aan de overeenkomstig artikel 55 bevoegde toezichthoudende autoriteit, tenzij het niet waarschijnlijk is dat de inbreuk in verband met persoonsgegevens een risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen. Indien de melding aan de toezichthoudende autoriteit niet binnen 72 uur plaatsvindt, gaat zij vergezeld van een motivering voor de vertraging.*

2. De verwerker informeert de verwerkingsverantwoordelijke zonder onredelijke vertraging zodra hij kennis heeft genomen van een inbreuk in verband met persoonsgegevens.

3. In de in lid 1 bedoelde melding wordt ten minste het volgende omschreven of meegedeeld:

a) de aard van de inbreuk in verband met persoonsgegevens, waar mogelijk onder vermelding van de categorieën van betrokkenen en persoonsgegevensregisters in kwestie en, bij benadering, het aantal betrokkenen en persoonsgegevensregisters in kwestie;

b) de naam en de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming of een ander contactpunt waar meer informatie kan worden verkregen;

c) de waarschijnlijke gevolgen van de inbreuk in verband met persoonsgegevens;

d) de maatregelen die de verwerkingsverantwoordelijke heeft voorgesteld of genomen om de inbreuk in verband met persoonsgegevens aan te pakken, waaronder, in voorkomend geval, de maatregelen ter beperking van de eventuele nadelige gevolgen daarvan.

4. Indien en voor zover het niet mogelijk is om alle informatie gelijktijdig te verstrekken, kan de informatie zonder onredelijke vertraging in stappen worden verstrekt.

5. De verwerkingsverantwoordelijke documenteert alle inbreuken in verband met persoonsgegevens, met inbegrip van de feiten omtrent de inbreuk in verband met persoonsgegevens, de gevolgen daarvan en de genomen corrigerende maatregelen. Die documentatie stelt de toezichthoudende autoriteit in staat de naleving van dit artikel te controleren.

Artikel 34 - Mededeling van een inbreuk in verband met persoonsgegevens aan de betrokkene

1. Wanneer de inbreuk in verband met persoonsgegevens waarschijnlijk een hoog risico inhoudt voor de rechten en vrijheden van natuurlijke personen, deelt de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene de inbreuk in verband met persoonsgegevens onverwijld mee.

2. De in lid 1 van dit artikel bedoelde mededeling aan de betrokkene bevat een omschrijving, in duidelijke en eenvoudige taal, van de aard van de inbreuk in verband met persoonsgegevens en ten minste de in artikel 33, lid 3, onder b), c) en d), bedoelde gegevens en maatregelen.

3. De in lid 1 bedoelde mededeling aan de betrokkene is niet vereist wanneer een van de volgende voorwaarden is vervuld:

a) de verwerkingsverantwoordelijke heeft passende technische en organisatorische beschermingsmaatregelen genomen en deze maatregelen zijn toegepast op de persoonsgegevens waarop de inbreuk in verband met persoonsgegevens betrekking heeft, met name die welke de persoonsgegevens onbegrijpelijk maken voor onbevoegden, zoals versleuteling;

b) de verwerkingsverantwoordelijke heeft achteraf maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat het in lid 1 bedoelde hoge risico voor de rechten en vrijheden van betrokkenen zich waarschijnlijk niet meer zal voordoen;

c) de mededeling zou onevenredige inspanningen vergen. In dat geval komt er in de plaats daarvan een openbare mededeling of een soortgelijke maatregel waarbij betrokkenen even doeltreffend worden geïnformeerd.

4. Indien de verwerkingsverantwoordelijke de inbreuk in verband met persoonsgegevens nog niet aan de betrokkene heeft gemeld, kan de toezichthoudende autoriteit, na beraad over de kans dat de inbreuk in verband met persoonsgegevens een hoog risico met zich meebrengt, de verwerkingsverantwoordelijke daartoe verplichten of besluiten dat aan een van de in lid 3 bedoelde voorwaarden is voldaan.

Op de website van de AP (www.autoriteitpersoonsgegevens.nl) staat het volgende stappenplan beschreven ten aanzien van het melden van een datalek:

- U meldt een datalek bij de AP.
- Dit moet u doen binnen 72 uur na kennisname van het lek.
- De verwerkingsverantwoordelijke moet het datalek melden.
- U kunt uw melding eventueel aanvullen, aanpassen of intrekken.
- U krijgt meestal geen reactie van de AP op uw melding.
- U kunt ook verplicht zijn om de slachtoffers van het datalek te informeren.

Baseline Informatiebeveiliging Overheid en de handreiking '10 bestuurlijke principes voorinformatiebeveiliging'

De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is het basisnormenkader voor de informatiebeveiliging bij het Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen. In lijn met de BIO is de handreiking '10 bestuurlijke principes voor informatiebeveiliging' van kracht. Onder de handreiking wordt gesteld dat gemeenten bij de uitwisseling van data te allen tijde rekening houden met beveiligings- en privacyaspecten omdat ze een maatschappelijke en wettelijke verantwoordelijkheid hebben om de gegevens van hun inwoners onder alle omstandigheden te beschermen. Dit gaat verder dan enkel ICT en de technische beveiliging. De BIO richt zich ook op de vraag in hoeverre bestuurders bewust zijn van de risico's van en voor de organisatie rondom informatie-uitwisseling. Zij worden volgens de BIO verantwoordelijk gesteld voor de informatiebeveiliging binnen de gemeentelijke organisatie. Beveiliging van gegevens en systemen is een zaak van organisatie, procedures, werkprocessen en in de laatste plaats techniek. Er wordt omschreven dat het gaat om de mens, de manier waarop deze werkt en het gereedschap waarmee het werk verricht wordt. De 10 bestuurlijke principes luiden als volgt:

- **Bestuurders bevorderen een veilige cultuur:** zonder open cultuur voelt niet iedereen zich vrij om te spreken, waardoor het niet goed mogelijk is om risico's te identificeren en te adresseren.
- **Informatiebeveiliging is van iedereen:** het is van belang dat alle medewerkers, in alle lagen van de organisatie, betrokken zijn bij risicomanagement.
- **Informatiebeveiliging is risicomanagement:** risicomanagement werkt alleen als het geïntegreerd is in alle werkprocessen van een gemeente. Dat kan alleen bereikt worden als risico's regelmatig op de agenda staan en als risico's een plek/paragraaf krijgen in alle bestuurlijke documenten.
- **Risicomanagement is onderdeel van de besluitvorming:** een bestuurder kan alleen de juiste besluitvorming doen als informatie hem/haar bereikt.
- **Informatiebeveiliging behoeft ook aandacht in (keten)samenwerking:** een gemeente dient met ketenpartners en leveranciers regelmatig het gesprek te voeren over risico's en de maatregelen die ervoor zorgen dat de risico's rondom informatievoorziening tot een acceptabel niveau worden teruggebracht.
- **Informatiebeveiliging is een proces:** risicomanagement moet binnen de gemeente een cyclisch, iteratief en terugkerend proces zijn, want dreigingen veranderen, doelstellingen veranderen, de omgeving verandert en wetgeving verandert.
- **Informatiebeveiliging kost geld:** risico's kan een gemeente ontwijken, mitigeren, overdragen of wegnemen door het nemen van preventieve-, repressieve en/of correctieve maatregelen. Deze maatregelen kosten echter tijd en geld.
- **Onzekerheid dient te worden ingecalculeerd:** de input voor risicomanagement is gebaseerd op historische en actuele informatie, evenals op toekomstige verwachtingen. Risicomanagement houdt expliciet rekening met eventuele beperkingen en onzekerheden die aan dergelijke informatie en verwachtingen zijn verbonden.

- **Verbetering komt voort uit leren en ervaring:** risicomanagement gedijt het beste in een organisatie die leert van ervaringen en op basis hiervan verbeteringen doorvoert.
- **Het bestuur controleert en evalueert:** controle is belangrijk om goed inzicht te krijgen in de mate waarin het informatiebeveiligingsbeleid en risicomanagement ingebed zijn in de organisatie. Naast verslagen en managementrapportages zijn incidenten, en dan vooral de manier waarop ze afgewikkeld worden, een goede graadmeter om te zien hoe de organisatie omgaat met het onderwerp.

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) regelt het recht op toegang tot publieke informatie bij de overheid. Op grond van deze wet kan eenieder een Woo-verzoek indienen om overheidsinformatie op te vragen, zodat inzicht wordt verkregen in het handelen en de besluitvorming van overheidsinstanties. In de Woo staan voorts zeventien informatiecategorieën die bestuursorganen verplicht op termijn uit eigen beweging openbaar moeten maken. Daarnaast verplicht deze wet dat bestuursorganen informatie openbaar maakt zodra iemand erom vraagt en dat overheidsinformatie goed vindbaar moet zijn. In de Woo zijn een aantal uitzonderingsgronden opgenomen in artikel 5.1, waaronder de bepaling dat het openbaar maken van informatie achterwege blijft indien het belang daarvan niet opweegt tegen de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (artikel 5.1 lid 2 sub e).

> ***Artikel 5.1. Uitzonderingen***
>
> *1. Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:*
>
> *(…)*
>
> *e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;*

Interne documenten omtrent omgang data

Strategisch informatiebeveiligingssysteem gemeente Midden-Delfland 2023 – 2026

Bij de gemeente Midden-Delfland is een beleidsnota opgesteld waarin het strategisch informatiebeveiligingsbeleid voor de jaren 2023 tot 2026 omschreven is. De basis voor dit strategisch beleid is, volgens de beleidsnota, de NEN-ISO/IEC 27002:2017[4] en de daarvan afgeleide BIO. Het is daarnaast, blijkens de beleidsnota, gebaseerd op de 10 principes voor informatiebeveiliging zoals uitgewerkt door de VNG. In het document wordt ingegaan op zowel het strategisch beleid van de gemeente als de organisatie, taken en verantwoordelijkheden van verschillende ambtenaren. De organisatie, taken en verantwoordelijkheden zijn relevant voor het onderzoek om te kunnen duiden welke invulling bepaalde functies hebben binnen de (mogelijke) datalekken:

- **Bestuurlijke organisatie:** het college van burgemeester en wethouders (college van B&W) is eindverantwoordelijk voor het informatiebeveiligingsbeleid binnen de gemeente en stelt hiervoor de strategische kaders vast. Het college stimuleert het management om passende beveiligingsmaatregelen te nemen en legt verantwoording af via de jaarlijkse collegeverklaring ENSIA en de gemeentelijke jaarstukken.
- **College van B&W:** het college van B&W draagt de politieke verantwoordelijkheid voor een passend niveau van informatiebeveiliging binnen de gemeentelijke processen en systemen. Het stelt beleidskaders op basis van wet- en regelgeving en stimuleert afdelingsdirecteuren om

[4] NEN-ISO/IEC 27002:2017 – Informatietechnologie – Beveiligingstechnieken – Praktische richtlijnen voor informatiebeveiligingsmaatregelen.

beveiligingsmaatregelen te nemen. De uitvoering van deze verantwoordelijkheid is gemandateerd aan het directieteam.

- **Directieteam (DT):** de ambtelijke verantwoordelijkheid voor informatiebeveiliging ligt bij het directieteam dat zorgt voor de juiste implementatie in processen en systemen. Voor elk systeem wijst het team een procesverantwoordelijke of systeemeigenaar aan. De operationele verantwoordelijkheid is belegd bij de afdelingsdirecteuren.
- **Chief Information Officer (CIO):** de CIO heeft gemandateerde verantwoordelijkheid voor informatiebeveiliging binnen de organisatie en zorgt voor de juiste implementatie in processen en systemen. Hij/zij adviseert bij projecten, beheert risico's, houdt het beleid actueel en rapporteert hierover aan het bestuur. De operationele uitvoering ligt bij de afdelingsdirecteuren, terwijl de CIO vaak dicht bij het bestuur gepositioneerd is.
- **Chief Information Security Officer (CISO):** de CISO is verantwoordelijk voor de interne controle op naleving van het informatiebeveiligingsbeleid en de afhandeling van beveiligingsincidenten. Hij voert beleidsmatige taken uit, geeft invulling aan gedelegeerde verantwoordelijkheden van de CIO en fungeert als aanspreekpunt voor technische informatiebeveiliging. De CISO rapporteert aan de CIO en onderhoudt nauw contact met betrokken functionarissen binnen de organisatie.
- **Information Security Officer (ISO):** de ISO is verantwoordelijk voor het ontwikkelen, implementeren en handhaven van beleid en maatregelen om informatie en gegevens binnen de organisatie te beveiligen. Hij werkt samen met de CISO en andere afdelingen om risico's te beheersen, bewustwording te vergroten en te zorgen voor compliance met relevante wet- en regelgeving. De ISO speelt een centrale rol in het beschermen van digitale middelen tegen beveiligingsrisico's.
- **Contactpersonen IBD:** elke gemeente heeft een functionaris nodig die beveiligingsincidenten coördineert en meldingen uitwisselt met de IBD. Hiervoor zijn twee contactpersonen aangewezen en hebben als taak de impact van de ontvangen waarschuwingen af te (laten) wegen en daarop maatregelen te treffen. Deze rollen zijn meestal ondergebracht bij de ENSIA-coördinator en de CISO:
    - **Algemeen Contactpersoon Informatiebeveiliging (ACIB):** voor algemene waarschuwingen
    - **Vertrouwde Contactpersoon Informatiebeveiliging (VCIB):** voor vertrouwelijke informatie.
- **Functionaris Gegevensbescherming (FG):** de FG is verantwoordelijk voor de naleving van de AVG en adviseert over de bescherming van persoonsgegevens. Hij/zij werkt nauw samen met de CISO vanwege de overlap tussen privacy en informatiebeveiliging. De FG heeft periodiek overleg met de CISO om afstemming te waarborgen.
- **Afdelingsdirecteuren:** binnen de gemeente dragen afdelingsdirecteuren verantwoordelijkheid voor zowel primaire als ondersteunende processen, waaronder informatieveiligheid en privacy. Lijnmanagers begeleiden hun teamleiders bij het maken van afwegingen over acceptabele risico's binnen werkprocessen. Deze teamleiders kennen de processen en te beschermen informatie het beste en zijn daardoor cruciaal in de uitvoering.
- **Teamleiders:** teamleiders zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van informatieveiligheids- en privacymaatregelen binnen hun afdeling. Specialistische functies zoals de CISO en FG ondersteunen en adviseren hierbij. Het lijnmanagement beoordeelt risico's, stuurt op bewustzijn en spreekt medewerkers aan op onzorgvuldig gedrag.
- **Beveiligingsbeheerders (BB):** binnen elk team wijst het lijnmanagement een BB aan die verantwoordelijk is voor de naleving van het informatiebeveiligingsbeleid binnen het toegewezen deelgebied. Deze functionaris voorkomt, detecteert en reageert op beveiligingsincidenten, voert interne controles uit en rapporteert aan de CIO en CISO.

- **Medewerkers:** iedere medewerker is verantwoordelijk voor veilig omgaan met informatie, het melden van incidenten en het naleven van afspraken. Bewustwording, opleiding en training zijn cruciaal om deze risico's te beperken.
- **Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA)-coördinator:** de ENSIA-coördinator is verantwoordelijk voor het tijdig en volledig afleggen van verantwoording over informatieveiligheid aan interne en externe partijen. Hij/zij bewaakt de voortgang van ENSIA-processen, onderhoudt contact met domeinverantwoordelijken en externe instanties, en regelt de audit en rapportages. Deze rol vraagt om brede betrokkenheid binnen de organisatie.

Privacybeleid gemeente Midden-Delfland 2019

De gemeente Midden-Delfland heeft in 2019 een privacybeleid vastgesteld in lijn met de AVG en de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG). In het privacybeleid staan de afspraken over hoe medewerkers en ieder die voor of namens de gemeente werkzaamheden verricht omgaan met de taken en verplichtingen die de AVG meebrengt. Deze informatie is relevant voor het duiden van de interne processen voorafgaande de constatering van de (mogelijke) datalekken. In het document worden de volgende rollen omschreven die betrokken zijn bij de navolging van het privacybeleid:

- **College van B&W:** Het college van B&W is verantwoordelijk voor de verwerking van persoonsgegevens door of namens de gemeente.
- **FG:** Het college van B&W benoemt een FG, zoals bedoeld in de AVG. De FG houdt toezicht op het privacy- en beveiligingsbeleid van de gemeente
- **Privacy Officer (PO):** de FG wordt in zijn/haar werkzaamheden ondersteund door PO's. De PO's zijn het aanspreekpunt binnen de organisatie voor vragen over privacy en voeren overige werkzaamheden uit die niet tot het takenpakket van de FG behoren.
- **Privacy Ambassadeurs (PA):** elk team benoemt een PA als aanspreekpunt voor de FG en coördinator van het privacybeleid binnen het team. De PA organiseert bewustwordingsactiviteiten, coördineert het onderzoek naar een datalek in zijn/haar team en adviseert over privacyvraagstukken en verwijst teamleden door naar de juiste personen binnen de organisatie. De PA krijgt ondersteuning van de afdelingsdirecteur en blijft via de FG, PO's en CISO op de hoogte van relevante ontwikkelingen.

Daarnaast wordt in het document het proces uiteengezet na de constatering van een datalek:

- **Stap 1:** de PO en de CISO beoordelen of het datalek meldenswaardig is, zoals bedoeld in de AVG. Indien nodig vraagt de PO hiervoor het advies van de FG;
- **Stap 2:** indien het datalek meldenswaardig is, meldt de PO het datalek direct aan de nationale toezichthouder, de Autoriteit Persoonsgegevens. De PO stelt de FG hiervan onverwijld op de hoogte;
- **Stap 3:** de afdelingsdirecteur van het betreffende team is verantwoordelijk voor de onverwijlde melding aan betrokkenen;
- **Stap 4:** de CISO ziet er samen met de Chief Information Officer (CIO) op toe dat het datalek op adequate wijze wordt gedicht.

Proces afhandeling datalekken

Binnen de gemeente Midden-Delfland is een document opgesteld voor alle medewerkers met daarin de te volgen processtappen bij een geconstateerde datalek. Deze informatie is relevant voor het duiden van de interne processen na de constatering van de (mogelijke) datalekken:

- **Constatering:** medewerkers die een potentieel datalek constateren, melden dit via de ServiceDesk.

- **Ontvangen en doorzetten door de ServiceDesk:** het infomatiebeveiligingsteam ontvangt de melding en zet deze in TopDesk. Wanneer het een incident met persoonsgegevens betreft zet het informatiebeveiligingsteam het incident door aan de PO.
- **Beoordeling door de PO:** De PO beoordeelt het datalek en bepaalt of direct maatregelen moeten worden getroffen om potentiële gevolgschade te voorkomen. Als dit het geval is, worden door de PO acties toegewezen. Vervolgens beoordeelt de PO de melding op een aantal criteria.
- **Melding aan de AP:** wanneer de PO tot de conclusie komt dat er sprake is van een meldenswaardig datalek, doet de PO een (voorlopige) melding bij de AP.
- **Escalatie:** indien sprake is van een ernstig datalek of een datalek dat bestuurlijke impact kan hebben, dan brengt de PO de FG en/of coördinator Juridische Zaken (JuZa) op de hoogte. Dit is afhankelijk van de aard van het datalek. Daarnaast kan de wethouder met privacy in zijn/haar portefeuille, de gemeentesecretaris, de CISO en contactpersoon Communicatie op de hoogte gebracht worden. Voor deze laatste personen, wordt eerst altijd contact opgenomen met de afdelingsdirecteur van JuZa.
- **Melding aan betrokkenen:** wanneer de PO tot de conclusie komt dat het datalek gemeld moet worden aan de betrokkene(n), dan stelt hij de Teamleider van het team waar het datalek heeft plaatsgehad hiervan op de hoogte. Deze teamleider is verantwoordelijk voor het opstellen van het bericht aan de betrokkenen. Het bericht wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de PO. In dit bericht worden in ieder geval de volgende zaken benoemd:
    - de mededeling van de naam en de contactgegevens van de functionaris voor gegevensbescherming of een ander contactpunt waar meer informatie kan worden verkregen;
    - een beschrijving van de waarschijnlijke gevolgen van de inbreuk;
    - een beschrijving van de voorgestelde of uitgevoerde maatregelen om de inbreuk te beëindigen en, in voorkomend geval, de maatregelen ter beperking van de eventuele nadelige gevolgen ervan (zie artikel 34 AVG en artikel 33a lid 5 Wpg).
- **Registratie en terugkoppeling:** wanneer de melding definitief is en het bericht aan de betrokkenen is geschreven, beschrijft de PO het datalek in het logboek datalekken. Wanneer het datalek veel werk heeft meegebracht voor verschillende medewerkers plant de PO een evaluatiemoment in om leerpunten voor het proces te bespreken. Binnen deze evaluatie wordt ook besproken of over het datalek intern gepubliceerd wordt ten behoeve van bewustwording binnen de organisatie.

1.3 Samenwerking binnen de gemeente en de omgeving

Een deel van de onderzoeksvragen gaat over het de samenwerking tussen raad, college en ambtelijke organisatie en hoe de gemeente geacteerd heeft met de omgeving (zorgplicht). In het kader van het algehele onderzoek zijn de volgende zaken relevant.

Informeren raad

Relevant is dat de raad in de gelegenheid te stellen zijn kaderstellende en controlerende rol waar te maken. Hiervoor is de *actieve informatieplicht* sinds maart 2002 in de Gemeentewet opgenomen (art. 169 juncto art. 180 Gemeentewet). De collegeleden dienen alle informatie te verschaffen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft. Hiervoor hanteren wij de volgende randvoorwaardelijke criteria:

- Het college maakt expliciet hoe het de informatieplicht naar de raad vervult.
- De informatie is toegankelijk (dat wil zeggen: goed vindbaar) voor de raad. Bij eventuele geheime informatie wordt dit duidelijk aangegeven en toegelicht.

Voor een duiding van het informeren van de raad hanteren wij doorgaans de volgende criteria:

- **Tijdig**: de informatie is op een dusdanig moment aangereikt, dat de raad de informatie kan gebruiken voor het vervullen van zijn rollen. Raadsleden hebben voldoende tijd om te overleggen met de fractie.
- **Volledig**: De informatie is zo actueel en compleet mogelijk. Er is voor de raad geen informatie, welke noodzakelijk is voor de besluitvorming, achterwege gebleven. Er wordt niet bewust en/of opzettelijk beperkte informatie verstrekt.
- **Duidelijk:** De informatie is niet op verschillende manieren te interpreteren en in de tijd navolgbaar. Complexe informatie wordt voorzien van een heldere uitleg en toelichting. Definities en berekeningen zijn eenduidig en navolgbaar. Er wordt niet bewust/opzettelijk ongrijpbare of te veel informatie met de raad gedeeld.

Ambtelijk/bestuurlijke samenwerking

Het gaat hierbij om de samenwerking binnen het college, tussen college en ambtelijke organisatie en tussen ambtelijke organisatie/college en de betrokken inwoners. Voor een duiding van de bestuurlijke/ambtelijke samenwerking hanteren wij doorgaans de volgende criteria:

- Een duidelijke verdeling van rollen en verantwoordelijkheden.
- Een goede rolinvulling en rol vastheid.
- Een duidelijk verdeling van taken en activiteiten zowel inhoudelijk als procesmatig.
- Een goede onderlinge omgang.
- Politiek-bestuurlijke sensitiviteit.
- Omgevingssensitiviteit.

Bijlage 2. Feitenrelaas

In dit feitenrelaas geven wij een gedetailleerd overzicht van de feiten en omstandigheden rond de (mogelijke) datalekken. Dit wordt gedaan per casus.

Casus I – datalek bezwaar AZC

Datum	Gebeurtenis
November 2023	
30 november	Nadat eerder op 25 oktober 2023 door de gemeenteraad is besloten dat vanuit het college maandelijks een raadsinformatiebrief (RIB) gestuurd wordt met daarin de voortgang van alle zaken in het AZC dossier, volgt op deze dag de eerste RIB.
December 2024	
18 december	Het COA dient een aanvraag in bij de gemeente Midden-Delfland voor een omgevingsvergunning voor de realisatie van een tijdelijke asielopvanglocatie in Den Hoorn.
Februari 2025	
12 februari	Het college van burgemeester en wethouders (B&W) heeft een omgevingsvergunning verleend aan het COA.
Maart 2025	
25 maart	Het college verstuurt een RIB met updates over het AZC dossier.
26 maart	De deadline voor het indienen van bezwaar tegen het collegebesluit, om een omgevingsvergunning aan het COA te verstrekken, sluit vandaag.
April 2025	
27 april	Er zijn vragen van de fractie Mijn Partij schriftelijk beantwoord door het college over de uitgebleven raadsinformatiebrief, de realisatie van het AZC en de betaling van het COA.
Mei 2025	
22 mei	Het college stuurt een RIB over de voorgang van de realisatie van het AZC en de ontvangen bezwaarschriften. In de brief is opgenomen dat de behandeling van deze bezwaarschiften geen opschortende werking heeft voor de verleende vergunning en de daaruit voortkomende werkzaamheden.
27 mei	Er is een hoorzitting door de bezwaarschriftencommissie georganiseerd waarin bezwaarmakers hun bezwaarschrift mondeling kunnen toelichten. Bezwaarmakers zijn op voorhand hiervoor uitgenodigd.
Juni 2025	
23 juni	Er is een advies uitgebracht door de bezwaarschriftencommissie inzake de bezwaren tegen de verleende omgevingsvergunning. In het advies wordt onder andere omschreven dat de verleende omgevingsgunning (deels) herzien moet worden conform het advies van de commissie.
24 juni	Het college heeft een bericht geplaatst op de gemeentelijke website over start van de voorbereidende werkzaamheden voor de bouw van het AZC door het COA, namelijk 27 juni 2025.
24 juni	Het COA heeft bekend gemaakt dat op 27 juni 2025 een aanvang wordt gemaakt met bouwwerkzaamheden.
29 juni	Fractie VVD dient vragen in naar aanleiding van de berichtgeving van het COA over de start van de bouwwerkzaamheden. Zo wordt onder andere de vraag gesteld of

	het college en het COA begrip hebben voor "de gevoelens van alle inwoners die bezwaar hebben ingediend tegen de omgevingsvergunning?"
30 juni 08:46	Omroep West publiceert nieuwsartikel over de plannen voor het AZC: Bouw nieuw asielzoekerscentrum begonnen, buurtbewoners zeggen naar rechter te gaan - Omroep West
Juli 2025	
15 juli	De Wabo coördinator van de gemeente dient een collegevoorstel in. In het voorstel wordt het advies van de bezwaarschriftencommissie uiteengezet en advies gegeven over de uit te werken beslispunten in de beslissing op bezwaar (BOB) van het college.
22 juli	In de collegevergadering is besloten dat een RIB opgesteld wordt inzake de BOB. De gemeentesecretaris heeft tijdens de vergadering een conceptversie uitgewerkt van de brief. Het eerdere collegevoorstel is geüpdatet met daaraan de volgende toevoeging: "Op dit advies is 22 juli 2025 besloten. Komt 2 september op de agenda zodat het ook op de "verzamelbesluitlijst" van de recesperiode komt."
24 juli	De vakafdeling, team Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH), heeft via het team Documentaire Informatie Voorziening (DIV) de BOB aangeleverd in RX Mission. Team DIV heeft de BOB toegevoegd aan het centrale zaaksysteem. Gemeentesecretaris heeft de RIB uitgeprint en ondertekend. Daarna heeft de burgemeester de RIB ondertekend en is de brief fysiek aangekomen bij het team DIV. Team DIV heeft de RIB ingescand en naar het zaaksysteem ten behoeve van de griffier gestuurd.
24 juli 12:36	De gemeentesecretaris heeft om 12:36 uur de RIB en de volgende bijlagen naar de (plv.) griffier gemaild: - Het advies van de bezwaarschriftencommissie; - Vergunningenbesluit COA; - Brief aan ontvankelijke groep bezwaarmakers; - Brief aan niet ontvankelijke groep; - Brief ontvankelijk en gegrond – vergunninghouder. In de mail geeft de gemeentesecretaris aan dat de RIB ondertekend, via DIV, naar de (plv.) griffier onderweg is.
28 juli 10:38	De (plv.) griffier krijgt een melding dat de RIB ondertekend klaar staat in het zaaksysteem. Bij het controleren van de stukken, merkt de griffier op dat bijlagen missen in het zaaksysteem. De (plv.) griffier heeft deze bijlagen zelf toegevoegd, omdat hij deze op 24 juli 2025 van de gemeentesecretaris heeft ontvangen. Deze stukken zijn vervolgens doorgezet naar iBabs.
28 juli 11:18	De RIB met de bijlagen is gepubliceerd in iBabs op Lijst A van de gemeenteraad voor de vergadering van 23 september.
29 juli 08:50	Op maandagavond 28 juli 2025 werd bekend dat de stukken nog niet gepubliceerd waren in de publieksportal bij raadsinformatiebrieven. Dit vergde een dubbele handeling vanuit de griffier in iBabs welke op dinsdagochtend 29 juli 2025 is hersteld. De raadsinformatiebrief met bijlagen is daarmee toegevoegd aan de gemeentelijke website onder de categorie raadsinformatiebrieven.
29 juli 12:52	Team Communicatie heeft een mail verstuurd aan de abonnees rondom het AZC dossier met daarin een update over het genomen besluit in het college op het advies van de bezwaarschriftencommissie. Daarin wordt verwezen naar de desbetreffende iBabs link.
29 juli 14:30	Team Communicatie ontvangt een reactie op de mail vanuit een bezwaarmaker. Deze persoon constateert dat in de iBabs link naar het advies van de bezwaarschriftencommissie de NAW-gegevens van alle bezwaarmakers openbaar zijn. Deze persoon benoemt direct dat het gaat om een datalek en uit zorgen. De PO en Directeur Bedrijfsvoering/loco-gemeentesecretaris worden via de mail op de hoogte gebracht van het datalek. De PO neemt contact op met de (plv.) griffier met het verzoek om bijlage 5 te verwijderen. De Directeur Bedrijfsvoering/loco-gemeentesecretaris en ambtenaar van het team Communicatie nemen contact op met de burgemeester.

29 juli 15:05	De griffier verwijdert bijlage 5 die de NAW-gegevens bevatten van de raadsagenda en bij de RIB.
29 juli 15:24	De griffier plaatst een geanonimiseerde versie van de bijlage bij de raadsagenda en RIB.
29 juli (circa) 16:00	De PO, de directeur Bedrijfsvoering, een ambtenaar van de afdeling Communicatie en de Functionaris Gegevensbescherming (FG) hebben besloten dat het datalek gemeld zal worden bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).
29 juli	Die middag staat de burgemeester de regionale media Omroep West te woord en verschijnt een eerste nieuwsbericht op WOS: Midden-Delfland onthulde persoonsgegevens van bezwaarmakers | WOS
29 juli 19:42	Het college informeert de gemeenteraad en burgercommissieleden per mail over het datalek.
29 juli 19:52	Er is informatie geplaatst op de gemeentelijke website over het datalek.
30 juli 01:37	De PO meldt het datalek bij de AP.
30 juli 07:03	De loco-gemeentesecretaris reageert op de mail van de melder. In de mail staan de genomen stappen omschreven om het datalek op te lossen.
30 juli	Er is informatie geplaatst op het intranet over het datalek.
30 juli	Er is een brief opgesteld door het team Communicatie (met hulp van team VTH) aan betrokkenen over het datalek, met daarin informatie over wat er is gebeurd, wat de gemeente heeft gedaan en wat het datalek betekent voor de betrokkenen.
30 juli 15:20	Omroep West publiceert nieuwsbericht over het datalek: Blunder: gemeente publiceert persoonsgegevens van ruim 100 mensen die tegen komst asielzoekers waren - Omroep West
30 juli 19:42	Er volgt een mail vanuit de melder, waarin kritiek geuit wordt op bereikbaarheid van gemeente. Zo zou er na de constatering van het datalek niemand telefonisch bereikbaar zijn geweest. De vraag wordt gesteld wanneer de betrokkenen een persoonlijke brief ontvangen. Daarnaast wordt geëist dat een afschrift, met hoe de gemeenteraad is geïnformeerd over het datalek, binnen 5 dagen wordt gedeeld. In de mail van de bezwaarmaker wordt ook benoemd dat de gemeente structureel fouten heeft gemaakt rondom dit dossier. Daarbij worden twee andere situaties genoemd, namelijk de Sterappel-zaak en het lekken van de gegevens van de oud-burgemeester naar aanleiding van een Woo-verzoek.
30 juli 22:33	De NOS publiceert nieuwsbericht over het datalek: Midden-Delfland publiceert per ongeluk persoonsgegevens van bezwaarmakers azc
31 juli	Initiële deadline voor het versturen van de BOB aan de bezwaarmakers en het COA. Donderdagavond is een brief aan huis bezorgd bij de betrokkenen bij het datalek.
Augustus 2025	
1 augustus 07:10	Op Omroep West radio wordt een item gewijd aan het datalek bij de gemeente Midden-Delfland: West Wordt Wakker - Omroep West
1 augustus 10:45	Omroep West publiceert een nieuwsartikel waarin de burgemeester reactie geeft op het datalek: Moed zakt burgemeester in schoenen na datalek over asielzoekerscentrum: 'Vertrouwen naar nulpunt' - Omroep West
1 augustus	WOS publiceert een artikel over het datalek, waarin citaten van de burgemeester zijn opgenomen: Burgemeester Noordermeer zit enorm in haar maag met datalek | WOS
1 augustus 14:26	Het AD publiceert een artikel met interview burgemeester: Burgemeester door het stof om datalek bezwaarmakers azc: 'Grond zakte onder mijn voeten weg' | Midden-Delfland | AD.nl

1 augustus 15:59	De loco-gemeentesecretaris reageert op de mail van de melder. Hierin wordt vermeld dat er geen sprake is van een datalek rondom de Sterappel-zaak en dat de casus van de gelekte NAW-gegevens van de voormalig burgemeester niet bekend is intern.
1 augustus 16:38	College stuurt bericht aan raadsleden en burgercommissieleden met een update over het datalek. Hierin wordt aangegeven wat het datalek inhoudt, wat de genomen stappen zijn na constatering van het lek en aangegeven dat na het reces het proces geëvalueerd wordt om herhaling te voorkomen.
4 augustus 06:00	Omroep West publiceert nieuwsartikel: Namen en adressen tegenstanders azc door gemeente ook gemaild naar bijna 300 mensen - Omroep West
4 augustus	De fractie VVD dient op grond van artikel 42 RvO schriftelijk vragen in voor het college.
5 augustus	Omroep PowNed publiceert een item over het datalek, waarin de burgemeester wordt geïnterviewd: Gegevens bezwaarmakers azc PER ONGELUK gelekt: 'Tuurlijk is het een fout!' | PowNed
6 augustus 18:02	Het AD publiceert een nieuwsartikel: Blunder in gevoelig azc-dossier: hoe erg is het dat gegevens van bezwaarmakers zijn geopenbaard? | Midden-Delfland | AD.nl
7 augustus	Omroep WOS publiceert een nieuwsbericht over het datalek: 'Het fundament van vertrouwen brokkelt af' | WOS
13 augustus 10:45	Loco-gemeentesecretaris reageert nog een keer op dezelfde mail van de melder, waarin het mogelijke datalek van de NAW-gegevens van de voormalig burgemeester ter sprake kwam. In de mail wordt erkend dat, na intern onderzoek, deze casus ook een datalek betreft. De loco-gemeentesecretaris verzoekt de melder om de gegevens te vernietigen ofwel onleesbaar te maken. Er wordt gevraagd aan de melder om de gemeente op de hoogte te stellen zodra dit gedaan is.
14 augustus 08:47	Omroep West publiceert een nieuwsartikel: Gemeenteraad eerder terug van vakantie om grote blunder rond azc - Omroep West
14 augustus	Omroep WOS publiceert een nieuwsartikel: Extra raadsvergadering over datalek azc Den Hoorn | WOS
25 augustus 09:02	Het AD deelt een artikel over de gemeente Midden-Delfland waarin wordt gesteld dat de gemeente eerder gegevens van bezwaarmakers heeft gedeeld.
26 augustus	Het college beantwoordt de ingediende vragen van de fractie VVD van 4 augustus 2025 in een ondertekende RIB, met daarin een feitenrelaas als bijlage van de gebeurtenissen in juli 2025. Het college beantwoordt vragen van de fractie Mijn Partij rondom het datalek van 29 juli 2025.
26 augustus 19:30	Een extra gemeenteraadsvergadering is ingelast over het datalek. De vergadering wordt geopend door een fractielid van de VVD. Hierin stelt het fractielid dat er na 1 augustus geen informatie meer gedeeld is met de raad, welke stappen er zijn genomen na de melding bij het AP en wat mogelijk verbeterpunten zijn. De fractie Mijn Partij beaamt dat. Ook wordt benoemd dat na het voorval de gemeente onbereikbaar was. Hier wordt later op tegengesproken. Door de portefeuillehouder wordt benoemd dat er een intern onderzoek is opgestart. Hier worden aanvullende vragen over gesteld.
27 augustus 17:38	Omroep West publiceert nieuwsartikel: Gedupeerden datalek woest op gemeente: 'Bij ieder onbekend persoon aan voordeur moet ik nadenken' - Omroep West
September 2025	
23 september	Brief van college aan gemeenteraad met conclusies en aanbevelingen van intern onderzoek naar datalek.

Casus II – Sterappel

Datum	Gebeurtenis
September 2016	
27 september 2016	Een tijdelijke omgevingsvergunning is verleend aan Stichting Wonen Midden-Delfland. De instandhoudingstermijn verloopt op 28 september 2023.
September 2024	
8 september 2024	Een melding is gestuurd naar de Politie eenheid Den Haag over een mogelijke inbraak. Na controle van de politie bleken er geen strafbare feiten te zijn geconstateerd.
10 september 2024	Een nieuwsbrief wordt gestuurd aan de bewoners van De Kreek met daarin een uitleg over de leegstand in Sterappel. Daarin staat omschreven dat er op dit moment bekeken wordt of de woonunits verplaatst kunnen worden naar een nieuwe tijdelijke locatie en een nieuwe bestemming. Ook wordt omschreven dat er gesprekken zijn tussen de woningcorporatie en de gemeente en dat tot die tijd de units niet verplaatst worden en onbewoond zijn.
30 september 2024	Inwoner stuurt de afdeling Handhaving van gemeente Midden-Delfland een handhavingsverzoek omtrent woonunits statushouders Sterappel in Den Hoorn. In het verzoek wordt omschreven dat "er geen nieuwe vergunning is verleend, noch dat deze is aangevraagd, noch dat het voornemen bestaat een nieuwe vergunning aan te vragen, noch dat concreet zicht is op legalisatie." en uit frustratie dat gemeente beloftes niet na komt met betrekking tot het opvangen van statushouders en asielzoekers. Daarnaast wordt een melding gemaakt over een geparkeerde auto. Er wordt verzocht tot onmiddellijke handhaving en verwijdering van de woonunits. Bijgevoegd was de lijst met 170 ondertekenaars van het handhavingsverzoek.
Oktober 2024	
8 oktober 2024	De gemeente stuurt een ontvangstbevestiging van het verzoek om handhaving naar de melder en dat de zaak bij de gemeente in behandeling is genomen.
November 2024	
21 november 2024	De gemeente stuurt een brief naar de desbetreffende melder met het besluit om de beslistermijn rondom de handhavingsverzoek te verlengen naar 21 januari 2025. Hierin wordt tevens aangegeven dat de melder als contactpersoon zal worden aanhouden voor de correspondentie en besluitvorming over deze handhavingszaak/verzoek.
December 2024	
30 december 2024	Stichting Wonen Midden-Delfland heeft een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning. Deze aanvraag betreft de tijdelijke opslag van woonunits en het afsluiten van het terrein met hekwerken.
Januari 2025	
21 januari 2025	Een controle is uitgevoerd door de bouw toezichthouder en een vertegenwoordiger van het team Vergunningen, Toezicht en Handhaving bij de gemeente. In het rapport wordt geconcludeerd dat er maatregelen zijn genomen om te voorkomen dat het terrein toegankelijk is voor onbevoegden/derden en er ook geen signalen zijn die aanduiden dat de units bewoond worden.
21 januari 2025	De gemeente stuurt een mail naar de melder met daarin het besluit voor afwijzing van het handhavingsverzoek over Sterappel. Hierin wordt gesteld dat er concreet zicht is op legalisatie.
26 januari 2025 15:49	De melder van het handhavingsverzoek reageert via een mail op de brief met daarin het besluit van de gemeente omtrent de woonunits Sterappel.
Februari 2025	
3 februari 2025 10:44	De gemeente reageert op de mail van de melder en geeft aan dat er een mededeling is geplaatst op de website over het genomen afwijzingsbesluit.

Maart 2025	
1, 2 en 3 maart 2025	In totaal 42 omwonenden dienen een bezwaarschrift in tegen het genomen afwijzingsbesluit van de gemeente rondom de Sterappel zaak.
28 maart 2025	De gemeente stuurt een brief naar Stichting Midden-Delfland met daarin het besluit over de aanvraag van een omgevingsvergunning. Het besluit is dat de omgevingsvergunning verleend wordt. De vergunning treedt direct in werking.
Juni 2025	
3 juni 2025	Beslissing op bezwaar tegen afwijzing handhavingsverzoek tijdelijke woonunits voormalige Sterappel. Het college van B&W stuurt een reactie op de ingediende bezwaren rondom de Sterappel-zaak naar de bezwaarmakers. In deze reactie is uitleg gegeven over het besluit en zijn de NAW-gegevens van de 42 bezwaarmakers opgenomen.
Juli 2025	
30 juli 2025 19:42	Een mail is gestuurd over het datalek van NAW-gegevens die publiek zijn geworden, waarin wordt benoemd dat de gemeente structureel fouten maakt. Als voorbeeld wordt de situatie benoemd dat NAW-gegevens van bezwaarmakers Sterappel gedeeld zijn met andere bezwaarmakers.
Augustus 2025	
1 augustus 2025 15:59	Gemeente geeft reactie op mail van betrokkene. In reactie hierop wordt gesteld dat casus Sterappel geen datalek betrof.
26 augustus 2025	VVD heeft vragen ingediend op grond van artikel 42 RvO over de andere vermeende datalekken.

Casus III – gegevens burgemeester

Datum	Gebeurtenis
November 2023	
17 november 2023	Bewoner dient Woo-verzoek in om publieke informatie openbaar te maken.
December 2023	
20 december 2023	Op een Woo-verzoek zijn gegevens openbaar gemaakt van de oud-burgemeester.
Juli 2025	
30 juli 2025 19:42	Melding is gedaan over het datalek omtrent gegevens burgemeester in context van ander datalek.
1 augustus 2025 15:59	Gemeente geeft reactie op mail van betrokkene. In reactie hierop wordt gesteld dat casus Sterappel geen datalek betrof en dat casus van gegevens burgemeester niet bekend is intern, maar dat dit intern onderzocht zal worden.
Tussen 1 augustus en 4 augustus 2025	Na de melding heeft de afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering overleg gevoerd met de PO en aan de Woo-coördinator gevraagd de casus te onderzoeken
4 augustus 2025	Registratie in register van datalekken door PO
13 augustus 2025 10:45	Gemeente geeft reactie op mail van betrokkene, waarin wordt gereageerd op het mogelijke datalek over de gegevens van de burgemeester. De gemeente erkent dat, na intern onderzoek, dit ook een datalek betreft. Er wordt verzocht de gegevens te vernietigen ofwel zelf onleesbaar te maken. Er wordt gevraagd aan de melder om de gemeente op de hoogte te stellen zodra dit gedaan is.
22 augustus 2025 13:59	Een mail met een reminder is gestuurd naar de melder van het datalek, waarin verzocht wordt te reageren op de eerdere mail.
25 augustus 2025	Artikel in het AD waarin onder meer staat vermeld dat de gemeente op 19 december 2023 de NAW-gegevens en het IBAN van de voormalig burgemeester hebben verstrek aan een derde in het kader van een Woo-verzoek.
26 augustus 2025	VVD heeft vragen ingediend op grond van artikel 42 RvO over de andere vermeende datalekken.
4 september 2025	De voormalig burgemeester is per brief door de gemeentesecretaris over de melding geïnformeerd, nadat hij eerder telefonisch op de hoogte was gebracht door de afdelingsdirecteur Bedrijfsvoering.

Berenschot

WIJ ZIJN BERENSCHOT, GRONDLEGGER VAN VOORUITGANG

Nederland is continu in ontwikkeling. Maatschappelijk, economisch en organisatorisch verandert er veel. Al ruim 85 jaar volgen wij als adviesbureau deze ontwikkelingen op de voet en werken we aan een vooruitstrevende samenleving. De behoefte om iets fundamenteels te betekenen voor mens en maatschappij zit in onze genen. Met onze adviezen en oplossingen hebben we dan ook actief meegebouwd aan het Nederland van vandaag. Altijd op zoek naar duurzame vooruitgang.

Alles wat we doen, is onderzocht, onderbouwd en vanuit meerdere invalshoeken bekeken. Zo komen we tot gefundeerde adviezen en slimme oplossingen. Die zijn op het eerste gezicht misschien niet altijd de meest voor de hand liggende. Juist deze eigenzinnigheid maakt ons uniek. Daarbij zijn we niet van symptoombestrijding. En gaan pas naar huis als het is opgelost.

Berenschot B.V.

Van Deventerlaan 31-51, 3528 AG UTRECHT
Postbus 8039, 3503 RA UTRECHT
030 2 916 916
www.berenschot.nl